

Sviktboendeprojektet i Mölndal

**Sviktboende – ett projekt för att stödja
människor med psykisk ohälsa i deras
självständiga boende.**

**”Tänk om det fanns ett ställe dit man kunde söka innan man
blir så pass sjuk att man blir tvungen att söka till
psykakuten”**

- En alternativ strategi för stöd till en utsatt grupp.

Gillis Andersson

Innehåll

1. Inledning	2
2. Bakgrund	3
3. Projektbeskrivning	4
Syfte	4
Mål	4
Arbetsätt	4
Sviktboendet	5
Kamratstödjarens yrkesroll	5
Uppsökande Verksamhet	5
4. April – augusti -09, projektet startas	5
Information	6
Arbetsätt	6
- Styrgrupp	6
Personalfrågor	7
- Anställning	7
- Samverkan	8
- Samverkansgrupper	8
5. September – december -09, sviktboendet startar	9
Information	10
Arbetsätt	10
- Utbildning och studiebesök	10
- Konferenser, temadagar och kurser	11
- Rutiner och regler	11
- Dokumentation	12
- Styrgruppen	13
Personalfrågor	13
- Anställning	13
- Schema	13
Samverkan	14
- Samverkansgrupper	14
- Broschyr	14
- Polisen	14
Uppsökande Verksamhet	14
Gäster	15
6. Januari – mars -10, sviktboendet tar form	15
Information	15
- Broschyr	15

- Hemsidor	15
- Media	16
Arbetsätt	16
- Utbildning och studiebesök	16
- Rutiner och regler	16
- Styrgruppen	16
Personalfrågor	16
- Yrkesrollen	16
Samverkan	17
- Politiker	17
Uppsökande Verksamhet	17
Gäster	18
7. April – juli -10	18
Information	18
- Media	18
- Broschyr	18
- Utvärdering	18
Arbetsätt	19
- Regler och rutiner	19
- Styrgruppen	19
- Konferenser, temadagar och kurser	19
Personalfrågor	20
- Bemanning	20
- Anställning	20
- Schema	20
- Medarbetarsamtal	20
Samverkan	21
- Samverkansgrupper	21
- Politiker	21
Uppsökande Verksamhet	22
Gäster	25
8. Augusti – december –10	25
Information	25
- Media	26
- Broschyr	26
Arbetsätt	26
- Utvärdering	26
- Konferenser, temadagar och kurser	26
- Rutiner och regler	27
- Styrgruppen	27
Personalfrågor	28
- Yrkesrollen	28
- Anställning	28
- Bemanning	28
- Vakant tjänst	28
- Medarbetarsamtal	29

- Planeringsdag	29
- Schema	29
Samverkan	29
- Samverkansgrupper	29
- Personligt Ombud	30
- Samverkan med psykiatrin	30
- Samverkan med hyresvärdar	30
- Polisen	31
- Politiker	31
- Beräkning av köpta platser	31
- Förlängning av projektet?	31
Uppsökande Verksamhet	31
Gäster	34
9. Januari – mars –11, avslut	36
Information	36
- Utvärdering av projektet	36
- Media	36
Arbetsätt	37
- Konferenser, temadagar och kurser	37
- Rutiner och regler	37
- Styrgruppen	37
Personalfrågor	37
- Bemanning	37
Samverkan	37
- Samarbete med kommunen	37
- Samverkansgrupper	38
- Samverkan med SABO	38
Uppsökande Verksamhet	38
Gäster	
10. Resultat	41
- Minska antalet vräkningar kopplade till personer med psykisk ohälsa.	41
- I ett förebyggande arbete minska psykiatrisk vård.	41
- Påbörja samverkan med de olika hyresvärdarna i kommunen.	42
- Att utveckla arbetsätt och arbetsorganisation för att vara modell i ett förebyggande arbete med att förhindra vräkningar.	42
Statistik	43
- Perioden 1/1- 2010 - 31/12 -2010	43
- Perioden 1/1- 2010 – 31/3 – 2011	43
11. Diskussion	43
Framgångsfaktorer	43
- Sviktboendet	43
- Kamratstödarna	44
- Uppsökande verksamhet	44

Svårigheter	44
Att tänka på inför kommande sviktboenden.	45
Referenser	46
Bilagor	
1. Ansökan till Socialstyrelsen 2008-09-14.	47
2. Överenskommelse mellan RSMH och Mölndals stad genom Vård och omsorgsförvaltningen.	50
3. Sviktboendet ger information till verksamheter.	55
4. Verksamheter som kommer till sviktboendet och ger information.	57
5. Handlingsplan.	58
6. Husregler.	60
7. Rutin vid ensamarbete.	61
8. Rutin vid avvisning.	62
9. Rutin vid hembesök.	63
10. Incheckningsformulär	64
11. Utcheckningsformulär.	65
12. Hemsidan	66

Inledning

För personer med psykiska funktionsnedsättningar finns det kommuner som har svårigheter att leva upp till sina lagstadgade skyldigheter gentemot människor med psykisk ohälsa. Ofta har man svårt att hitta ett eget boende till denna grupp av människor. Ibland fungerar inte stödet i boendet från kommunens sida på ett sådant sätt att den enskildes funktionsnivå utvecklas eller i alla fall bibehålls.

En kartläggning av hemlösheten som genomfördes av Socialstyrelsen år 2005 på uppdrag av regeringen visade att cirka 17 800 personer inrapporterades som hemlösa. Av dessa var tre fjärdedelar av samtliga hemlösa män. Personer födda utanför Sverige var överrepresenterade. En tredjedel av de hemlösa personerna var också föräldrar till barn under 18 år. Nära hälften av de hemlösa kvinnorna hade missbruksproblem och/eller psykiska problem. Drygt två tredjedelar av männen hade missbruksproblem och en tredjedel psykiska problem(1).

Av kartläggningen beräknar jag att personer med psykisk ohälsa utgör ungefär 30 % av de hemlösa, förmodligen finner man fler personer med psykisk ohälsa bland personerna med missbruksproblem.

I februari 2007 presenterade regeringen en samlad strategi för arbete mot hemlöshet under rubriken ”Hemlöshet – många ansikten, mångas ansvar”. Strategin omfattar perioden 2007-2009 (2).

Fyra mål pekades ut:

1. Alla ska garanteras tak över huvudet och erbjudas fortsatta samordnade insatser utifrån individuella behov.
2. Antalet kvinnor respektive män som är intagna eller inskrivna på kriminalvårdsanstalt, behandlingshem, har stödboende eller vistas på hem för vård eller boende (HVB) och inte har ordnad bostad inför utskrivning ska minska.
3. Inträde på den ordinarie bostadsmarknaden ska underlättas för kvinnor respektive män som befinner sig i boendetrappor, träningslägenheter eller andra former av boenden som tillhandahålls av socialtjänsten eller andra aktörer.
4. Antalet vräkningar ska minska och inga barn ska vräkas.

Genom denna strategi ville regeringen ge stöd till lokala utvecklingsarbeten. Denna rapport handlar om hur sviktboendeprojektet i Mölndal gjort för att utveckla arbetssätt och arbetsorganisation för att åstadkomma uthålliga strukturer i arbetet mot hemlöshet.

Satsningen kom att benämnas ”Sviktboende – ett projekt för att stödja människor med psykisk ohälsa i deras självständiga boende”, relaterade till mål 4 om att antalet vräkningar ska minska och inga barn skall vräkas. Socialstyrelsen beviljade 4,3 miljoner kronor för två år. Projektet påbörjades den 1 april 2009 och avslutades den 31 mars 2011.

Rapporten är skriven utifrån daganteckningar av Gillis Andersson som arbetat som projektledare för sviktboendeprojektet som startade i april 2009 och avslutades i mars 2011.

Bakgrund

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) är en brukarorganisation som arbetar för att personer med psykisk ohälsa skall komma tillbaka till ett bra liv. RSMH kontaktade hösten 2006 Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt regeringen/finansdepartementet angående bostadssituationen för personer med psykisk ohälsa. De hade en uppfattning om att kommunerna på sina håll i landet har svårt att leva upp till sina lagstadgade skyldigheter gentemot människor med psykisk ohälsa. Ensamhet och isolering uppfattades som bidragande orsaker till att sjukdomssymptom förvärras hos redan psykiskt sköra människor, något som i förlängningen kan leda till vräkning och hemlöshet. Vidare så hade de en uppfattning om att det i flertalet kommuner saknas en icke – medicinsk form av stöd och omhändertagande för människor som försämras i sin psykiska hälsa. Akutpsykiatri blir då ofta fel vårdnivå för dessa personer.

RSMH ansökte i samverkan med SKL och SABO medel ur de av regeringen avsatta utvecklingsmedlen för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Satsningen kom att benämnas ”Sviktboende – ett projekt för att stödja människor med psykisk ohälsa i deras självständiga boende”, relaterade till mål 4 om att antalet vräkningar ska minskas och inga barn skall vräkas. I ansökan sades att ”Projektet har en preventiv inriktning - dvs vi vill med projektet visa att det går att underlätta för människor med psykisk ohälsa av allvarlig och långvarigt slag när de sviktar i sitt boende och därmed i slutändan hotas av vräkning – en vräkning som också i dagens situation ofta verkställs”.(ur ansökan till socialstyrelsen 080914,s.1, bilaga 1)

De tre parterna RSMH, SKL och SABO ville med projektet ”satsa på att organisera och pröva vad de benämner ”sviktboende” på en plats i landet”. Till sviktboendet kan människor med psykisk ohälsa inom bostadsområdet, eller eventuellt större område, söka sig när man mår dåligt. Där får de under icke institutionaliserade former möjlighet att bl.a. prata och umgås med människor som kan ta sig tid att lyssna, ge allmänmänniska råd och tankar samt praktiskt hjälpa den sviktande. Avsikten är att genom att driva detta sviktboende med i första hand erfarna återhämtade brukare så kan dessa utnyttja sin kunskap till att stödja sina sviktande kamrater. Denna egenskap hos projektet skiljer det från andra försök som ibland kan ha haft en till synes likartad karaktär – en egenskap som vi anser är av avgörande betydelse”.(ur ansökan till Socialstyrelsen 080914,s.2, bilaga 1)

Sviktboendeprojektet kom att förläggas till Mölndal i konkurrens med andra kommuner. En bidragande orsak till det var att det på orten fanns en drivande person som utvecklat den socialpsykiatriska enheten i kommunen. De tre parterna kom ”att välja den kommun som har bästa förutsättningarna, totalt sett”. (ur ansökan till Socialstyrelsen 080914,s.2, bilaga 1).

På ett sammanträde i Vård- och omsorgsnämnden för Mölndals stad den 090129 beslutades ”att godkänna att projektet genomförs i Mölndals stad under perioden 2009-2010”. Det beslutades ”att Vård- och omsorg aktivt deltar i projektets styrgrupp tillsammans med Arbets- och familjestödsförvaltningen, RSMH, Mölndalsbostäder AB (MBAB) och psykiatri Mölndal under projektperioden” (3).

Projektet har letts av en styrgrupp med representanter från de verkställande ledningarna från de deltagande parterna med förbundsstyrelseordföranden från RSMH som ordförande.

En överenskommelse upprättades i enlighet med stadens beslut i vård- och omsorgsnämnden 2009-01-29 mellan Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) och Mölndals stad genom Vård- och omsorgsförvaltningen(bilaga 2).

Projektet

”Sviktboende – ett projekt för att stödja människor med psykisk ohälsa i deras självständiga boende.” 2009-2010.

Syfte

Syftet med projektet är att motverka hemlöshet hos människor med psykisk ohälsa genom att stödja dem när de sviktar i sin vardag och i slutändan förhindra vräkning.

Målgrupp för verksamheten

Personer bosatta i Mölndals stad över 18 år med psykisk ohälsa och utan pågående beroendeproblematik.

Mål 2009-2010

- Minska antalet vräkningar kopplade till personer med psykisk ohälsa.
- Genom ett förebyggande arbete minska behovet av psykiatrisk slutenvård.
- Påbörja samverkan med de olika hyresvärdarna i kommunen.
- Att utveckla arbetsätt och arbetsorganisation för att vara modell i ett förebyggande arbete med att förhindra vräkningar.

Genomförande

Avsikten med projektet är att det ska bildas en sviktorganisation med ett sviktboende som tidigt fångar upp personer med psykisk ohälsa då de sviktar i sin psykiska hälsa för att förebygga vräkningar och att förhindra inläggning i slutenvård. I denna sviktorganisation kan även fastighetsägare delta på ett aktivt sätt då de ofta står i nära kontakt med den enskilde hyresgästen och tidigt kan uppmärksamma ett problem kring hyresgäster. Personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa som under lång tid stått arbetsförmedlingen till förfogande och inte kommit in på arbetsmarknaden erbjuds arbete i sviktboendet.

Arbetsätt

Skapa ett sviktboende för upp till tre övernattande personer. Där arbetar åtta personer. Två med yrkeserfarenhet från psykiatrin, projektledaren och samordnaren samt sex personer som har återhämtat sig från psykisk ohälsa. Dessa personer kan använda sig av sin erfarenhet och kunskap för att stödja och hjälpa kamrater som akut sviktar i sitt boende. Dit kan man söka på eget initiativ, med stöd av vänner, anhöriga, professionella eller med hjälp av någon personal i det aktuella bostadsbolaget. Sviktboendet bedrivs under ”icke institutionaliserade former” där man arbetar kamratstödande. De sviktande kan få praktisk hjälp, råd och ett allmänmänskligt bemötande utifrån de behov som han eller hon har utan att det dokumenteras. Vid behov av mer kvalificerad vård och stöd finns kunskap om att slussa den sviktande till rätt instans.Handledning och metodutveckling ingår i arbetsledningens uppdrag. I arbetet ingår att fortlöpande informera om projekt sviktboende till de olika samverkande verksamheterna.

Sviktboendet

Sviktboendet har en centralt belägen hyreslägenhet i Mölndal om fyra rum och kök med närhet till kollektivtrafiken.

Tanken med sviktboendet är att det ska fungera som en icke medicinsk form för enkelt och snabbt stöd till personer som sviktat i sin psykiska hälsa. Sviktboendet är bemannat dygnet runt och har en hög tillgänglighet. Dit kan man komma eller ringa på dagtid mellan 08.00 och 22.00 och på natten kan sviktboendet kontaktas då situationen upplevs som akut. Boendet ska bedrivas i en hemlik och trygg miljö för att vara ett komplement till psykiatrisk vård och kommunalt stöd.

Kamratstödjarnas yrkesroll

Grunden för kamratstödjarens yrkesroll är den egna erfarenheten av psykisk ohälsa, att arbeta utifrån egen erfarenhet och kunskap i mötet med brukaren som ett hopp om att det går att förändra livssituationen. Som kamratstödjare är man en förebild att hjälpa människor vidare genom att de kan se sig själv i andra och spegla varandras berättelser. De avdramatiserar problemen, visar vägen till förändring utifrån sin erfarenhet. Viktigt i yrkesrollen är att inte ta över det personliga ansvaret utan att ge ansvar och att brukaren bibehåller sitt ansvar.

Kamratstödjaren ger ingen behandling utan är ett medmänskligt stöd för brukarna där man lyssnar, informerar, ger råd och hjälper med myndighetskontakter. En tanke med arbetssättet är att stödja i vardagsnära sysslor som utförs tillsammans som att städa, handla, laga mat, äta, fika, att ”bara” prata väder och vind. Små gemensamma göromål som betyder så mycket i det sociala samspelet. Alla deltar utifrån sin förmåga, en del är i behov av att vila, kunna känna trygghet, sova och äta och bara vara. Träffa andra besökare i gemenskap och våga ha roligt och skratta åt ”eländet”. I arbetet ingår att härbärgera andras problem och ångest liksom att uppmuntra till att möjlighet till förändring och förbättring finns. Förändring är en långsam process där tid, tålamod och en trygg miljö är viktiga arbetsinstrument.

Uppsökande verksamhet

En ambition är att Projektet ska arbeta uppsökande för tidig upptäckt av personer med psykiska problem som inte själva kommer i kontakt med sviktboendet. Känt är att personer med psykisk ohälsa ofta isolerar sig. De saknar egna resurser att förändra sin situation som att söka hjälp och att formulera sina behov. En idé var att när fastighetsskötare inom ett bostadsbolag misstänkt psykisk ohälsa skulle de informera hyresgästen om sviktboendet, eller fråga om sviktboendet kunde kontakta dem. Det förmodades att det kunde röra sig om personer som inte betalat hyran, uppträtt besynnerligt, kanske hotfullt och då grannar signalerat.

Flera av de anställda tyckte det var för känsligt att kontakta personer när man misstänkte psykisk ohälsa. Istället löstes det genom att de kontaktade sin områdeschef som kontaktade sviktboendet. Därefter gjordes gemensamt hembesök hos hyresgästen för att höra hur det står till och vid behov hjälpa till att lösa den uppkomna situationen.

April – augusti 2009, projektet startar

Sviktboendeprojektet i Mölndal startade den 1 april 2009 då projektledaren tillträdde sin tjänst. De första arbetsuppgifterna var att anskaffa en lägenhet för ett sviktboende i samverkan med Mölndalsbostäder AB samt att anställa kamratstödjare och att knyta samman ett nätverk till sviktboendeorganisationen för att nå ut med information till tänkta besökare och samverkande verksamheter.

Tidigt hade projektledaren ett möte med direktören för MBAB som ordnade med kontor för projektet i deras lokaler vilket är bra då projektet kommer närmare deras verksamhet. Projektet hade önskemål om en centralt belägen lägenhet nära till kollektivtrafik, fem rum och kök, tre rum för besökande gäster samt ett rum för personalen. Flera lägenheter var på förslag men ingen som var lämplig för ett sviktboende. För att kunna presentera projektet vid informationsmöten så skrivs en projektbeskrivning.

Information

Planerar vilka verksamheter som är viktiga att nå ut med information till. Vid starten av projektet informerar jag de olika aktivitetshusen i syfte att eventuellt fånga upp blivande kamratstödare och för att sprida information att projektet är på gång. Arbetsförmedlingen blev tidigt informerade med tanke på anställningar av kamratstödare. Kontakter tänkta samverkansgrupper för information att projektet är i startfas och för att höra om vi kan ingå i deras grupp under projekttiden. Samverkansgruppen för kommun och psykiatri i Mölndal fick frågan om de kunde vara referensgrupp för sviktboendeprojektet vilket de var positiva till. Medlemmarna i RSMH's lokalförening får fortlöpande information. Psykiatrins brukarråd som håller på att startas informeras fortlöpande. Boendesamordnaren på AFF hör av sig och bjuder in till deras samverkansgrupp med hyresvärdar i kommunen. Projektet bjuds in till ledningsgruppen för personliga ombud av sektionschefen för psykosociala enheten, VoO.

Arbetsätt

Styrgruppen

På första styrgruppsmötet den 29 maj beslutades att anställa fem kamratstödare på heltid och en person med psykiatrisk yrkeserfarenhet anställdes på dagtid. Tjänsterna som kamratstödare kan förändras till flera mindre tjänster. För att påbörja anställningar av personal måste först en lägenhet för projektet vara klart. Då själva anskaffandet av lägenhet drog ut på tiden så beslutades att även söka lägenhet på fyra rum o kök. Information ges på mötet om att det finns en samverkansgrupp mellan de kommunala bostadsbolagen och en bostadssamordnare på AFF. En projektbeskrivning antas på mötet med tillägget att det ska finnas två till tre sviktplatser i sviktboendet.

Då projektstarten är sen får projektledaren i uppdrag att informera Socialstyrelsen. Från Socialstyrelsen ansåg man det mycket anmärkningsvärt att projektet ännu inte kommit igång och ifrågasatte dess fortsättning. Efter en kontakt mellan Socialstyrelsen och kanslichefen på RSMH om projektets vara eller icke vara, fick projektet ytterligare respit med att komma igång.

Personallfrågor

Anställning

Kriterier för återhämtade brukare, en projektbeskrivning och en annons förmedlades till Arbetsförmedlingen.

Kriterier för anställning av återhämtade brukare

- Person som haft en varaktig psykisk ohälsa och som diagnostiserats för den.
- Personen har egen erfarenhet av medicinering med psykofarmaka.
- Personen ska ha vårdats i psykiatrisk heldygnsvård.
- Personen ska inte ha vårdats i psykiatrins heldygnsvård senaste två åren.
- Personen anser sig själv återhämtad.
- Personen har en längre tid varit arbetsökande och har kontakt med Arbetsförmedlingen.

Utifrån dessa kriterier fick projektet förslag på tolv arbetsökanden från Arbetsförmedlingen, personer som kunde tänkas vara aktuella för projektet. Samtliga sökanden kontaktades via telefonsamtal för en personlig kontakt.

”Påbörjar att ringa runt till de sökande jag fått från Arbetsförmedlingen. Känns konstigt att ringa och fråga kring kriterierna om psykisk ohälsa. Kände mig lite osäker efter första samtalet, då jag pratat med en förvånad kvinna som inte alls kunde arbeta mer än dagtid och helst 50 %. Hon var ändå positiv till tanken om sviktboende men gillade inte att bli uppringd på detta viset. Tog förnyad kontakt med kontaktpersonen på Arbetsförmedlingen, han menade att det är ok att ringa så här. Jag repade nytt mod och ringde till hälften av de sökande.

Det visade sig vara väldigt roligt och alla jag var i kontakt med var mycket positiva till projektet och intresserade av att få arbete”.(ur daganteckningar)

Fick kontakt med tio av de sökande, varav en hade slutenvårdserfarenhet samt ytterligare två som hade öppenvårdserfarenhet. Det visade sig vara svårt att finna personer med rätt kriterier i Mölndal därför breddas ansökningsområdet med hjälp av Arbetsförmedlingen.

Kontaktpersonen på Arbetsförmedlingen lägger ut en annons om projektet på platsbanken, vilket resulterade i över hundra sökande till projektet.

En tanke med anställningarna var att försöka få till en grupp med kamratstödjare med olika erfarenheter av psykisk ohälsa.

Via annonsen får jag kontakt med en person som stämmer in på kriterierna med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och som i samtalet uttrycket att ”det kändes som om annonsen var riktad till mig”.

Arbetsförmedlingen förmedlar kontakt med en person som har erfarenhet av och funnit egna strategier för att hantera sin psykiska ohälsa. Enligt en referent är han mycket bra i bemötandet av andra som är i behov av stöd.

I slutet på augusti har jag anställningsintervjuer med fem sökanden. En av de sökande har via en vän i Mölndal hört om projektet. Hon har erfarenhet av egen psykisk ohälsa som stämmer med kriterierna för anställning och funderar på att flytta till Göteborg.

Via Aktivitetshuset får jag kontakt med en kvinna som får frågan om hon är intresserad av att arbeta som kamratstödjare. Vi pratar om kriterierna för anställning som stämmer väl in. Hon behöver dock betänketid.

Av en arbetscoach som varit i kontakt med henne få jag veta att hon är intresserad av en anställning. Tar kontakt med henne samma dag och några dagar senare ses vi för ett anställningssamtal. Hon berättar då ”att hon aldrig blir den hon en gång har varit utan hon fortsätter att utvecklas med och utifrån den psykiska ohälsa hon haft. Utvecklas från där hon står idag”.(ur daganteckningar)

Vid en annan anställningsintervju träffar jag en person som inte har gjort sig de erfarenheterna av sin psykiska ohälsa att hon kan använda sig utav dessa i arbetet. I samtalet framkommer att hon inte reflekterat tillräckligt eller att hon utarbetat egna strategier för att hantera sin ohälsa. Vilket är den kunskap och erfarenhet som behövs för att arbeta som kamratstödare.

I slutet på september saknas en kamratstödare. Fem av sex tjänster är tillsatta, tre på 100 %, en på 75 % och en på 50 % dagtid. Har även klart med en person som har yrkeserfarenhet av psykiatri och som anställs på 75 %. Utöver detta finns projektledaren med yrkeserfarenhet av psykiatri på 100 %. Den sjätte tjänsten på 75 % drar ut på tiden då det är få sökande män med rätt kriterier. Anställningen blir klar i oktober.

Samverkan

Arbetsförmedlingen

Tidigt i projektstarten informeras Arbetsförmedlingen för att projektet så snabbt som möjligt kan komma igång med anställningar av kamratstödare då det blivit klart med en lägenhet för projektet. Med på informationen är sektionschefen samt fem handläggare. Projektet har täta kontakter med Arbetsförmedlingen vid anställningsförfarandet av kamratstödare och för bedömning av lönebidragsformer. En kontaktperson är behjälplig med annonsering och att hitta arbetssökande som överrensstämmer med anställningskriterierna. Arbetsförmedlingen önskar en projektbeskrivning i annonsform.

Fem heltidstjänster söktes som kunde fördelas till mindre och fler tjänster.

För projektet är det bra med heltider för en bättre kontinuitet.

Försäkringskassan samverkade vid ett par anställningar av kamratstödare.

Mölndalsbostäder AB

Vid ett möte med områdescheferna för MBAB i mitten på juni har de fått in en lägenhet om fyra rum och kök, centralt i Mölndal med närhet till kommunikationer.

Projektet fick tillträde till lägenheten från och med september. Med anledning av att projektet nu hade en lägenhet togs förnyad kontakt med Arbetsförmedlingen i Mölndal och rekryteringen av kamratstödarna kunde påbörjas.

Kronofogdemyndigheten

Kronofogdemyndigheten i Göteborg hjälper mig att få fram uppgifter om antalet ansökningar om avhysningar och verkställda avhysningar. Försöker även att få statistik på antalet barn som drabbas av avhysning. Intresse finns för ett utökat samarbete.

Samverkansgrupper

För att etablera sviktboendeprojektet i Mölndal var det nödvändigt att komma med i olika samverkansgrupper för att få information till och från projektet.

Samverkansgrupperna som projektet ingick i var ”Lill Kosam”, som blev referensgrupp,

samverkansgruppen med hyresvärdar, AFF och VoO. RSMH - Lyckans medlemsmöten. Brukarrådet för psykiatri vid Mölndals sjukhus. Ledningsgruppen för personliga ombud. Grupperna hade möten två till tre gånger per halvår.

Referensgruppen

I referensgruppen ingår enhetschefer från psykiatri och kommunala verksamheter som; socialpsykiatriska enheten, slutenvårdsavdelningarna, öppenvårdsmottagningarna, försörjningsenheten, missbruk och beroendeenheten vid AFF. Gruppen öppnade för direktkontakt med verksamheterna kring psykisk ohälsa i kommunen.

Samverkansgruppen med hyresvärdar, AFF och VoO.

Genom gruppen får projektet en ingång till hyresvärdar för utbyte av information och om hur vi kan samverka kring uppsökande verksamhet.

Vi pratar om hur vi tidigt kan fånga upp människor som sviktar i sin psykiska hälsa och som riskerar avhysning. Mötena användes även till att ge hyresvärdarna information om olika kommunala verksamheter som ger olika stöd till personer med olika behov av stöd.

RSMH - Lyckan

På RSMH – Lyckans medlemsmöten informerar projektet om vad som planeras och hur det utvecklas. Medlemmarna har möjlighet att ge råd och att ha synpunkter på projektet.

Brukarrådet

I brukarrådet för psykiatri vid Mölndals sjukhus ingår olika brukarorganisationer samt representanter för psykiatri Mölndal. I denna samverkansgrupp har projektet kontakt med flera brukarorganisationer samt hålls informerat om brukarrådet och är delaktigt i hur brukarrådet tar form.

Personliga Ombud

Ledningsgruppen för personliga ombud är en viktig grupp för projektet med tanke på att vi tänker oss att arbeta likt personliga ombud. I vårt arbetssätt är det tänkt att vi ska arbeta med hjälp, råd, stöd och med myndighetskontakter. Från projektet finns en önskan om ett närmare samarbete. Projektet får information om vad som sker kring personliga ombud.

September-december 2009, start för sviktboendet

Under september kommer kamratstödarna successivt till sviktboendet. Lägenheten ska ställas i ordning och är i behov av målning, tapetsering samt att få ett fungerande kök. Vi börjar med att handla porslin, bestick, grytor, vattenkokare, mikrovågsugn och när kaffebryggaren är på plats så är köket funktionellt. Köket blir vår samlingsplats och utgångspunkt.

När nya kamratstödare börjar lagar vi mat gemensamt för att lära känna varandra. Av någon anledning blir det alltid Chicken Tikka.

Jag är inbjuden till en konferens arrangerad av SABO. Det jag vill ha sagt över jag på kamratstödarna, en bra övning för oss alla.

Första tiden arbetade vi med att få sviktboendet i ordning med inköp och planering av inredning. Inköpslistan planeras och mycket handlas på IKEA och Erikshjälpen, en bil hyrs för transport av möbler. Ett bra sätt att öva samarbete är att välja tapeter tillsammans.

Den fjärde veckan kom den femte kamratstödaren och i mitten av oktober börjar den sista kamratstödaren. Nu är vi fulltaliga.

Gästhuset i Södertälje kontaktas för att höra om vi kan göra ett studiebesök hos dem för att hämta idéer om hur ett korttidsboende fungerar, både rutinmässigt och i bemötandet av brukare.

Kontaktar studieansvarig på RSMH angående om de har någon utbildning för kamratstödarna. Vi pratar kring bemötande, återhämtning, värdegrund och om hur viktigt det är att kunna reflektera kring hur man använder sig utav sin egen erfarenhet. En tanke är att samordna en första utbildningsdag i samband med studiebesöket på Gästhuset.

Den andra november 2009 öppnar vi sviktboendet och den förste besökaren kommer efter två veckor. Det är få som kommer till oss den första månaden. Att nå ut med informationen om att vi öppnat verkar ta tid.

Vi besöker olika verksamheter som har kontakt med vår målgrupp och informerar om sviktboendet (bilaga 3). Olika verksamheter bjuds in till sviktboendet för att berätta om hur deras verksamheter fungerar (bilaga 4). Vi bjuder in och tar emot studiebesök.

En anställd vid Lyckostigen hör av sig angående en kvinna han har kontakt med som sviktar i sin psykiska hälsa, hon ville inte följa med idag men önskar att vi ringer upp. Samtalet från oss gjorde att hon kände sig välkommen samt att hon fick kontakt med en anställd.

Information

Informationsblad till grannar

Tillsammans med Mölndalsbostäder förklarar vi syftet med projektet i ett informationsblad till grannskapet för sviktboendet. För eventuella frågor kunde grannarna ringa till projektledaren. Ingen hörde av sig.

I november då sviktboendet börjar komma igång och kontakterna var etablerade med samverkansgrupperna började vi med att informera alla tänkta samverkande verksamheter. Vi bjöd även in olika verksamheter till sviktboendet för att dels få information om deras verksamhet och en möjlighet till att ställa frågor.

Arbetsätt

I projektplanen och vid anställningssamtalen nämndes det att sviktboendet skulle ta emot tre övernattande gäster. Utifrån det söktes en lägenhet om fem rum och kök. Projektet fick en lägenhet på fyra rum. Vi diskuterar hur många brukare vi kan ta emot nattetid och hur det blir med ett vilrum då vi arbetar helger och nätter. Det är många och långa samtal angående antalet sviktplatserna och om ett vilorum.

Tar upp frågan med kanslichefen och ordföranden för RSMH där vi efter flera samtal enas om att vi börjar med två sviktplatser och ett vilrum. Beskedet ger arbetsro för kamratstödarna.

Utbildning och studiebesök

Vi gör en studieresa till Gästhuset i Södertälje där man har en verksamhet för personer som sviktar i sin psykiska hälsa och som kommer dit via sin öppenvård.

Inför våra studiebesök till Gästhuset och RSMH förberedde vi oss med film om kamratstödare och använde oss även av studiematerialet om återhämtningsinriktat arbete från RSMH.

Vi läste även delar av Ulla-Karin Schön's doktorsavhandling "Kvinnors och mäns återhämtning från psykisk ohälsa" (4). Avhandlingen tar upp vad som bidrar till återhämtning. Från avhandlingen togs idén om kriterier för anställning av kamratstödare.

Besöket på Gästhuset blev lyckat där de berättade hur de arbetade med att brukarna är delaktiga i olika sysslor. Alla som kommer till Gästhuset gör det frivilligt. De har sovande jour och ibland hände det att gäster gick hem utan att man visste om det. Gästhuset har låst dörr för att komma in, ut är den olåst. Ett bra och givande besök som ger en bild av hur ett sviktboende kan tänkas fungera. Studiebesök är mycket bra som sammansvetsande aktivitet. Dagen därpå vid studiebesöket hos RSMH fick vi en introduktion i återhämtningsinriktat arbete och bemötande. Vi hade gruppövning utifrån påståenden som ansågs stämma in på oss själva där vi fick välja stol utifrån det påstående bäst stämde in på en själv. Efter övningen sa en av kamratstödarna att ”det är första gången som jag sitter kvar i en gruppövning”. Efter studiebesöket hos RSMH fortsatte vi att använda utbildningshäftet i återhämtning som är ett arbetssätt för hur vi kan arbeta där vi använde våra besökare som exempel och kopplar det till arbetssätt och bemötande.

Konferenser, temadagar och kurser.

I september är jag inbjuden till en SABO-konferens där jag pratar om vikten av att hyresvärdarna tidigt kommer med i arbetet kring personer med psykisk ohälsa. Ger exempel på tidiga tecken för personer som sviktar i sin psykiska ohälsa som har ett eget boende och om sviktboendets betydelse i ett förebyggande arbetet för att motverka vräkningar.

Projektet är på en erfarenhetskonferens arrangerad av personliga ombud i Göteborg.

I november är vi på konferens i Stockholm om vräkningsförebyggande arbete arrangerat av Hemlöshet – många ansikten, många ansvar.

Rutiner och regler

Tider planeras för de kommande veckorna och vi börjar dokumentera våra möten för att få struktur. Vad som ska inhandlas beslutas gemensamt på möte. Om det råder stor oenighet kring något beslut fattar jag som arbetsledare beslutet. Ansvar för inköp och inredning lämnas till arbetsgruppen så att den fortlöpande diskussionen sker där och att andra professionella bättre kan komma in i gruppen.

Vi inför en rutin där vi alltid hälsar på våra grannar när vi möter dem, vilket resulterade i att grannarna även började heja på oss.

Då det blev en osäkerhet kring hur och till vem man sjukanmäler sig blev det en fråga till dagordningen på kommande möte för att få en rutin på hur man gör.

Varje vecka har vi personalmöte i sviktboendet med dem som är i tjänst.

Kommer man in på ledig dag får man kompensation för resa och tid, för att så många som möjligt kan vara med på våra möten. Vi hade tre arbetsplatsträffar (Apt) på tio veckor.

Vi har våra personalmöten i lägenheten och det är öppet för våra besökare att vara med. På dessa möten kan vi avhandla frågor om rutiner, regler och allmänna frågor om sviktboendets skötsel. En del frågor rörande bemötande och förhållningssätt som rör besökarna får vi då skjuta på till nästa möte.

En fråga som tidigt kom upp handlade om samtal i förtroende med våra besökare. Här blev vi eniga om att inte ta emot förtroenden från besökare för att minska risken att personalgruppen spelas ut mot varandra eller att man själv mår dåligt över något som berättats i förtroende.

Vad som berättas av dem som besöker oss är öppet för personalgruppen. Sekretess gäller för arbetsgruppen.

I personalgruppen finns en oro för att man inte har erfarenhet av arbete med människor som har psykisk ohälsa. Som ett arbetssätt för projektets utveckling är det viktigt att lyfta händelser som skapar osäkerhet till nästa möte. Yrkesrollen är ny samtidigt som vi startar ett sviktboende som är en form av verksamhet som inte tidigare prövats. För att stilla oron kring att göra eventuella misstag pratar vi om att vi prövar oss fram tills det blir bra och att vi lär av erfarenheterna som fortlöpande görs. Att göra fel är också ett lärande. Efter hand växer den egna erfarenheten och leder till en ökad självkänsla och trygghet i arbetet. Nya verksamheter är prövande och svaret på en del frågor får vi utifrån erfarenheter vi gör oss. Tid och tålamod är viktiga arbetsredskap för vår utveckling.

Mot slutet av oktober är vi klara med rutiner kring handlingsplan för hot om våld och våld vid ensamarbete, säkerhetsrutin vid hembesök, vid krissituationer och för avvisning av störande gäst i boendet.

Rutiner för olika tider i boendet, besök, telefon, in- och utcheckningssamtal samt husregler färdigställs. (bilagor 5 - 11)

Vi har fortlöpande diskussion om vad vi menar med ett eget boende för målgruppen. Då det är svårigheterna att få lägenhet med eget hyreskontrakt accepterar vi boende med eget andrahandskontrakt som målgrupp där även villa och bostadsrätter ingår.

En kamratstödjare berättade att ”han har sina dalar och har det jobbigt emellanåt och att projektet har gjort honom medveten om att det finns mycket att ta itu med i sociala situationer”.

När sviktboendet öppnat får den anställde med yrkeserfarenhet arbetsrollen samordnare för att upprätthålla strukturen och förmedla information till kamratstödjarna som arbetar på oregebundna tider. Samordnaren är viktig för vardagshandledningen till kamratstödjarna och som stöd då de växer in i sin yrkesroll. För brukarna är det bra att man kan få kontakt med samma person.

Projektplan med bilaga är klar som vi går igenom i gruppen, en invändning från texten är att kamratstödjarna inte tycker benämningen återhämtade brukare är bra.

Efter mötet började vi istället säga kamratstödjare med egen erfarenhet och kunskap av psykisk ohälsa.

En projektbeskrivning iordningställs för att lämnas till studiebesök.

Alla som kommer till sviktboendet gör det frivilligt och kan gå hem när man så vill.

Dokumentation

För att kunna informera varandra och veta vilka besökarna är dokumenterade vi initialer på de personer som kommer i kontakt med sviktboendet i vår dagbok. I ytterligare en bok skriver vi in förnamn och datum på personen när kontakten togs samt vem av personalen som var med. I sviktboendet vill vi ha det dokumentationsfritt för att de som inte söker hjälp på grund av dokumentation, kan söka.

Styrgruppen

I september träffas styrgruppen och projektledaren lyfter frågan om att psykiatrin i Mölndal bör vara med, vilket får gehör. Verksamhetschefen bjuds in och kommer med till kommande möten.

Projektledaren får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för säkerhetsfrågor samt att marknadsföra projektet i styrgruppens verksamheter och på deras hemsidor.

På styrgruppsmötet i slutet av oktober ges klartecken för schemat, handlingsplanen och de olika rutinerna.

Information ges om antal vräkningar i kommunen, uppgifter som projektledaren inhämtat från kronofogdemyndigheten. Under 2008 inkom till kronofogdemyndigheten 40 ansökningar om avhysning i Mölndals kommun där åtta ledde till vräkning. Mellan januari-juni 2009 inkom 24 ansökningar om avhysning där sex ansökningar verkställdes, fem barn berördes varav tre barn drabbades av vräkning.

På mötet i december informerar verksamhetschefen för psykiatrin att han slutar och han tar med sig frågan om en ersättare.

Informerar om hur det uppsökande arbetet kan bedrivas för att fånga upp personer med psykisk ohälsa i ett förebyggande arbete för att motverka hemlöshet.

Personalfrågor

Anställning

Anställning av den sista kamratstödjaren drog ut på tiden beroende på att vi sökte en man och det var få sökande män. Hade kontakter både med RSMH- Livet i Göteborg samt Göteborgsfontänen om de kände någon som skulle passa.

Från Göteborgsfontänen hörde de av sig om en man som jag träffade för en intervju som inte ledde till en anställning.

Istället blev det en person som tidigare hade sökt via annonsen från arbetsförmedlingen som kontaktade mig och det visade sig att han hade de meriter som behövdes för anställning.

Schema

I mitten av oktober kunde jag presentera ett schemaförslag som upplevdes positivt och innebar att man arbetar fyra helger av tio. Efter en del egna önskemål och småjusteringar har schemat accepterats och det är dags att pröva det.

Kamratstödjarna valde att arbeta på ett schema med tjugofyrtimmarspass på helgerna med sammanhängande långa ledigheter.

Sista dagarna i oktober börjar vi att gå efter schemat för att känna på hur det är att arbeta på oregelbundna tider. I början var det en tillräcklig arbetsinsats att bara följa schemat och att komma in i rutinen.

Efter hand justerades arbetstiderna på helgerna till att man började klockan tio istället för klockan åtta, vilket skapade en lugnare start på dagen.

Samverkan

Samverkansgrupper

På ett resursgruppsmöte informerar jag om att vi i sviktboendet vill komma ut och informera de olika verksamheterna samt att vi gärna ser att de kommer till sviktboendet och informerar om sina verksamheter.

Broschyr

För att nå ut med en enkel information om sviktboendet arbetade vi gemensamt med att ta fram en broschyr om vad ett sviktboende är och om vad en kamratstödjare gör. Vi pratade igenom vad vi ville få ut av broschyren, text och utformning. Arbetsgruppen arbetade vidare med ett utkast och när förslaget till broschyren var klart hade texten om kamratstödjare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa tagits bort. Istället benämnde man sig personal och en bärande tanke med projektet var borttaget. Detta ledde till en bra diskussion på ett personalmöte om kamratstödjarrollen med egen erfarenhet och kunskap om psykisk ohälsa som en viktig bärande idé för projektet. I december då vi åter pratade om kamratstödjarrollen hade tanken på kamratstödjare med egen erfarenhet satt sig.

Polisen

Polisen informerades om sviktboendet och adress och telefonnummer till oss är registrerat i deras datasystem om vi behöver larma.

Uppsökande verksamhet

I slutet av november togs den första kontakten angående uppsökande verksamhet av Förbo gällande en man som isolerar sig. Han har en obetald hyra där det finns en misstanke om psykisk ohälsa.

Genom mötet med hyresvärdarna har en värd från Förbo fått information om projektets uppsökande arbetssätt och tar kontakt. Tillsammans gör vi hembesök till mannen.

Vid besöket visar det sig att personen är deprimerad och att han inte har ork att sköta lägenheten. Posten ligger oöppnad vid dörren och det är odiskat samt ostädat.

Vi frågar och får ett skriftligt samtycke till att kontakta andra myndigheter.

Med samtycket tas kontakt med socialsekreterare vid enheten för ekonomiskt bistånd.

Information ges till socialsekreteraren och hon förmedlar den till sin chef och ekonomiskt bistånd beviljas till hyran.

Kontakt med psykiatrisk öppenvård tas och mannen får snabbt en tid till dem.

Vid besöket får han en ny återbesökstid, nya recept samt ett intyg till försäkringskassan och ett intyg till ansökan om boendestöd.

Mannen har tidigare haft kontakt med öppenvården som han på eget initiativ avslutat.

Ett hembesök med en handläggare från biståndssektionen görs för att höra om han vill få hjälp av boendestöd.

Efter det besöker biståndshandläggaren honom tillsammans med en boendestödjare för att göra en behovsbedömning. Mannen beviljas boendestöd.

Mannen kan bo kvar, förhoppningsvis kan han även få en passande sysselsättning.

Han är informerad om att det finns ett sviktboende dit han kan vända sig.

För projektet kan detta vara ett sätt att möta upp hyresvärdarnas behov av samverkan kring personer med misstänkt psykisk ohälsa. En metod att motverka avhysningar och hemlöshet, utifrån ett av projektets mål att utveckla arbetssätt och arbetsorganisation som modell för ett förebyggande arbete.

Vid ett nytt besök hemma hos mannen har han både städat och diskat. Han är mycket tacksam för hjälpen.

Gäster

När vi närmar oss jul kommer den första övernattande gästen som sviktat inför julhelgen. Då gästen hade svårt att komma till ro lägger kamratstödarna en madrass på golvet hos gästen som en trygghetsåtgärd. Närhet men ändå på distans.

Januari – mars 2010, sviktboendet tar form.

Under de första dagarna på året har vi 15 registrerade telefonsamtal, åtta besök under dagtid, och fyra studiebesök. Vi börjar komma igång.

Antalet besökare ökar i antal och allt fler gästar oss nattetid. Att antalet gäster ökat kan bero på att vår informationsbroschyr når ut till brukarna. En helg hade vi tre gäster i tre nätter vilket innebar att personalen fick ha extra gästsängen i allrummet.

I januari var det fyra personer som sviktade under samma period vilket bidrog till en hög beläggning. I februari minskade antalet kontakter med sviktboendet.

För personer med psykisk ohälsa kan sviktboendet utgöra en stödform där de själva har ett eget val att välja om de vill söka hjälp. På så vis blir det ett alternativ för brukarna som genom ett eget val och på eget ansvar kan komma till sviktboendet utan att först rådfråga behandlare eller boendestöd. Sviktboendet blir ett komplement till de professionella som inte arbetar på kvällar, nätter och helger och ett alternativ till psykiatriakuten.

Några besökare har berättat att när de försämras i sin psykiska hälsa glömmer de bort att sviktboendet finns och söker till psykiatri akuten. En förklaring kan vara att man försöker att klara sig själv så länge som möjligt utan att söka hjälp.

Information

Broschyren

Informationsbroschyren är nu klar och delas ut fortlöpande till alla samverkande aktörer som har kontakt med målgruppen. Viktigt för oss var att dela ut broschyren till slutenvårdsavdelningarna där vi tror att brukare som sviktat efter utskrivning som är i behov av stöd, kan fångas upp. För en del är det svårt att orka med steget från det totala omhändertagandet i slutenvården till att klara sig själv hemma.

”En kvinna som sett broschyren på Ljuspunkten har hört av sig. Hon har nyligen vårdats i slutenvård och tycker att det sviktat efter vårdtiden. ”Har flera telefonkontakter kväll/natt med oss och kom idag tidigt till boendet, fick sova då nattsömnen varit dålig” (ur daganteckningar).

Hemsidor

Information om projektet läggs ut med länk på ett flertal hemsidor,

Mölnadal stad, Mölnadal bostäder AB, RSMH samt på aktivitetshusets hemsida. Projektet är även kopplat till Nationella hjälplinjen.(bilaga 12)

Media

Projektet är omnämnt i ett reportage i Hem & Hyra (nr 2, 2010) och Mölnadal-Posten har besökt sviktboendet.

Arbetsätt

Utbildning

Vi har en tvådagars utbildning i återhämtningsinriktat arbete (4) i hur man kan arbeta med att stödja en persons egen återhämtning. Återhämtning kan beskrivas som en process som är föränderlig över lång tid. Att uppmärksamma och arbeta med att stödja den enskildes kontakt med sitt aktiva jag är en grundläggande komponent i kamratstödjarens roll i återhämtningsprocessen.

I arbetet med att stödja återhämtning har vi använt oss av återhämtningsstjärnan i utbildningsmaterialet för att hitta olika sätt att stödja brukarens egna erfarenheter samt att få ett verktyg för att förstå återhämtning. Utbildningen hålls av ansvarig från RSMH centralt med hjälp av en konsult i vården.

Rutin och Regler

Då gäster kan vara i behov av akutpsykiatri inrättar vi en taxikassa för transport.

När man känner sig osäker kring besökare kan man ringa till mig eller någon annan i personalgruppen som kan komma in och hjälpa till.

I sviktboendet har vi som rutin att ringa först när man är i behov av att komma. Att i förväg boka en plats går inte.

På helgerna kan vi lämna lägenheten för en promenad eller för att göra ärenden. När vi går ut sätter vi en lapp på dörren om när vi är åter, telefonen kopplas över till mobiltelefonen.

Vid några tillfällen har myndigheter frågat om det är möjligt för oss att ta emot personer som inte tillhör målgruppen i väntan på plats eller att man ska renovera lägenhet. Då har vi hänvisat till kriterierna för målgruppen för att projektet inte ska tappa sitt syfte.

Styrgruppen

I februari ställer vi frågan till styrgruppen om hur många övernattningsplatser vi ska ha i sviktboendet. Kamratstödarna vill veta om det är två eller tre platser med anledning av att lägenheten blev mindre än planerat.

Beskedet från styrgruppen är att projektledare får se över när behovet av platser är störst, går det att schemalägga utifrån behov. Alternativt att ha två sängar i två av rummen för att få fler platser i boendet och på så vis lösa problemet med extra säng vid akuta behov.

Styrgruppen anser att vi har tre platser.

Personalfrågor

Yrkesroll

Att som återhämtad brukare finna en yrkesroll är en lång process och kan enbart utvecklas i mötet med gästerna och med utbildning. För att utveckla boendet och att kamratstödarna ska

få den erfarenhet som krävs behövs en längre projekttid. Att gå från egen erfarenhet av psykisk ohälsa till att bli trygg och erfaren i bemötande och förhållande till personer med psykisk ohälsa tar lång tid.

På en arbetsplatsträff (Apt) beslutar vi att ha tre Apt på 10 veckor samt personalmöten veckorna där emellan. Detta möte är välbesökt då tre besökare finns i boendet. Då vi har besökare med på mötena får vi skjuta på frågor som personligen har med brukarna att göra till nästa möte då vi kanske är enbart personal.

I januari var det tre övernattande gäster i sviktboendet och extrasängen fick användas av personalen vilket inte uppskattades. Min tanke är om det inte händer för ofta kan allrummet användas av personalen de gånger det är tre övernattande gäster. Händer det för ofta behöver vi en större lägenhet.

Ett alternativ kan vara att begränsa platsantalet till två på helgerna då arbetspassen är långa och tre platser på vardagarna då vi är fler som arbetar.

Styrgruppens svar om platsantalet diskuteras på ett Apt där de föreslår dubbelrum alternativt schemaanpassning utifrån beläggning.

På personalmötet veckan innan lämnade jag ut styrgruppens förslag att fundera på.

Vid mötet kunde vi enas om att ha en extrasäng i allrummet de gånger det blir aktuellt. Visar det sig att vi ofta har fullt hus med tre gäster får vi tänka oss en annan lösning, eventuellt ett dubbelrum.

Att tre platser nu accepteras beror på mer erfarenhet och ökad trygghet hos kamratstödarna.

RSMH anser att vi ska vara rädda om enkelrummen så länge det går och att vi om möjligt ska kunna ta emot tre övernattande gäster.

Samverkan

Politiker

Informerade politiker i presidiet för Arbets- och familjestödsförvaltningen om projektet.

Uppsökande verksamhet

☒ En kvinna, vars son fått vår broschyr i brevlådan av hyresvärden hör av sig. Hon upplever det lite kränkande att informationen vänder sig till personer med psykisk ohälsa.

Jag presenterar min bakgrund som psykiatrisjuksköterska och syftet med projektet. Berättar att vi arbetar uppsökande när någon upplever ett problem kring boendet och det finns en misstanke om psykisk ohälsa. Kvinnan ansåg då att det kunde vara bra om vi träffar sonen för att höra om det är något vi kan hjälpa till med. Hon kontaktar sonen som ringer upp och tycker att det går bra att vi kommer på besök.

Vid nya hembesök är vi alltid två från sviktboendet.

☒ En fastighetsskötare vid MBAB hör av sig om en förmodad sanitär olägenhet. Grannarna har klagat på att det luktar illa i trapphuset. Jag tar kontakt med områdeschefen och vi planerar ett gemensamt hembesök för att kolla läget.

Gäster

☒ En besökare skapar en del oro då hon återkommande pratar om självmordstankar som hon menar bara slinker ur henne. Gästen ger sitt samtycke till att vi kan kontakta behandlaren i öppenvården så att vi inte gör något som påverkar deras behandling och att vi kan hänvisa dit för samtal. Om personen fortsätter att prata om sina tankar hänvisar vi till akutpsykiatri. Öppenvården ger respons och anser att vi kompletterar varandras hjälpinsatser. Om personen fortsätter att vara utagerande och det känns hotfullt måste vi sätta gräns för henne. Antingen får hon gå hem, i annat fall följer vi med till psykiatriakuten.

”I helgen medföljde en personal från sviktboendet en av gästerna hem för att hjälpa till med att städa, sortera post och betala räkningar. Tanken med det är att det känns lättare för gästen att komma hem igen. Ostädat kan bli ett hinder att klara sig hemma igen”.(daganteckning)

En kvinna söker till sviktboendet efter att under gångna helgen vid två tillfällen först sökt till psykiatriakuten och inte blivit inlagd. Efter att ha sökt akut en andra gång kom hon att tänka på att sviktboendet finns.

Vid ett par tillfällen har kamratstödjare följt besökare på läkarbesök som ett stöd och hjälpminne då boendestödet varit underbemannat. Den ene brukaren blir direktinlagd på avdelning, vi följer med dit. Återkopplar till samordnaren för boendestödjarna om vad vi gör så att det inte påverkar deras arbete negativt.

En gäst som lämnar sviktboendet ”är glad över enkelheten i sviktboendet, att det är så enkelt att vara där och att komma dit”. (ur daganteckningar)

April – juli 2010.

I april får vi in fyra ärenden för uppsökande verksamhet från tre olika hyresvärdar, där vi försöker arbeta i ett förebyggande syfte för att förhindra vräkning. Alla fyra ärendena kan leda till vräkning.

Information

Media

Mölnaldsposten hör av sig för en intervju.

Broschyr

I juni gör vi en ändring i broschyren utifrån att ordet hemlöshet uppfattats som ett hinder för en del personer att komma till oss enligt en öppenvårdsmottagning. Vi ersatte hemlöshet med att vi förebygger vräkningar.

Utvärdering

Utvärderingsdagar i april som görs av socialhögskolan i Lund på uppdrag av Socialstyrelsen. Två utvärderare träffar styrgruppen, politiker från Vård- och omsorgsnämnden, kamratstödjarna, mobila teamet och brukare från sviktboendet samt projektledaren. I juni kommer ett mejl från utvärderarna att de vill fortsätta att följa och utvärdera projektet.

Arbetsätt

Rutiner och regler

Då samordnaren varit sjukskriven har det blivit lite småirriterat i arbetsgruppen. Det tar sig uttryck i att man har olika tankar om städrutiner och om hur disken sköts. Samordnaren har en viktig sammanhållande funktion.

I juni blir jag kontaktad av en enhetschef vid VoO angående en kvinna som blivit utslängd av sin man och nu tillfälligt bor i ett av deras boenden. Frågan är om hon kan komma till sviktboendet.

Om det funnits ett annat boende på gång hade det gått bra för en kort tid, nu är hon bostadslös och har ingenstans att ta vägen och tillhör inte målgruppen för projektet.

Om trycket ökar på våra platser kan vi komma att bli snävare i vår bedömning om vad som är svikt kontra ensamhet.

Styrgruppen

På mötet i april beslutar vi om att semesterstänga i fyra veckor. På annat sätt går det inte att lösa semestern med en så liten personalgrupp. Alternativet att hålla öppet dagtid skulle innebära att sviktboendet skulle halta över två månader, vilket skulle störa kontinuiteten för brukarna gällande våra öppentider.

Informerar att det enligt Folksam inte finns någon försäkring som täcker denna typ av verksamhet. RSMH har en försäkring som täcker lokalerna, besökarna täcks av sina hemförsäkringar och lösöret är oförsäkrat.

Representanterna i styrgruppen ska aktualisera informationen till sina verksamheter om sviktboendet.

En representant från psykiatrin hälsas välkommen som ersättare för verksamhetschefen. Psykiatrin omorganiserar vilket gör att det kommer att saknas en person med mandat för beslut i styrgruppen.

Mötet i juni blir inställt.

Konferenser, temadagar och kurser

Konferens i Lund i maj, "Omöjlig samverkan" där alla projekt i hemlöshetssatsningen finns med. Vi är tre som åker från oss och det är härligt att träffa andra projektarbetare och få ventilera projektets vändor och att få känna att man inte är ensam i ankdammen. Det är fler som arbetar förebyggande och arbetar uppsökande till personer som halkar efter med hyran. Sviktboendeprojektet får positiv respons vilket repar ork och mod.

Ett citat vi får med oss om vår arbetsmetod lyder "vår behandling är att vi inte ger någon behandling".

Två kamratstödjare är med på en temadag där de berättar om hur det är att arbeta utifrån egen erfarenhet och vad återhämtningsinriktat arbete innebär.

Att berätta om sin erfarenhet av psykisk ohälsa anser en av kamratstödjarna är att man gått vidare i sin återhämtning och gjort upp med det gamla och kan stå för det.

Fantastiskt bra att träda fram inför 180 personer i publiken!

Personalfrågor

Bemanning

Vi är en mycket begränsad arbetsstyrka vilket gör att vi får täcka upp för varandra vid sjukdom och ledigheter, vilket leder till mer ensamarbete. Jag har ständigt jour utifall någon blir sjuk eller om det är något man vill fråga om. När flera ur personalgruppen blir sjukskrivna under samma vecka är det svårt med bemanningen. Oftast kan en av kamratstödarna alternativt jag eller samordnaren arbeta över.

Då någon sjukanmäler sig inför en helg är det svårt att lösa. Därför planerade vi inför helgerna att ha någon att ringa in. Samordnaren har jour och kamratstödarna ringer varandra om det är något man behöver fråga om.

Vi har en dag till reflektion i sviktboendet kring terminen som gått.

Den senaste helgen var i fokus då det var tre övernattande gäster vilket upplevdes stressigt. En kamratstödare kom till sviktboendet som extra stöd på natten. Det finns en oro för ensamarbete. En kamratstödare menar att stressen upplevs olika och påverkar hur man kan hantera den uppkomna situationen. Det är svårt att veta var stressnivån för var och en av kamratstödarna ligger, det som upplevs stressigt för den ena kan den andre hantera. Ett önskemål är extern handledning.

Om vi på grund av personalbrist skulle behöva stänga skulle det förmodligen få konsekvenser för tilliten till sviktboendet. För brukarna är vetskapen om att sviktboendet är tillgängligt dygnet runt en trygghet som man litar till och som fort går förlorad om det ibland stängs.

I slutet av juni avslutar en av kamratstödarna sin anställning delvis på grund av att det blev för mycket diskontinuitet i arbetet vilket skapade en del osäkerhet. En orsak till diskontinuitet kan vara att vi har ett schema där vi periodvis arbetar mycket och där mellan är det mycket ledighet. Är tjänsten mindre än hundra procent blir ledigheterna långa.

Att vi är ett projekt som testar idén om ett sviktboendet kan kännas otryggt då vi prövar oss fram med kollektiva lösningar för att hålla ihop personalgruppen. Dessutom är vi en liten personalgrupp vilket ibland gör att vi inte räcker till för att skapa kontinuitet i möten. Om projektet hade kunna ingå i en annan verksamhet hade det funnits en annan trygghet i att vi kunde ha tillgång till extrapersonal för möten.

Anställning

Träffar chefen för Arbetsförmedlingen som menar att det bara är att ta kontakt om vi behöver mer personal. Då en i personalen sagt upp sig hör jag av mej till Arbetsförmedlingen att vi är i behov av att anställa en kamratstödare. I projektet är det en månads ömsesidig uppsägningstid.

Schema

På ett Apt möte bestämmer vi att schemalägga dessa möten då frivilligheten att komma in på ledig tid mot kompensation inte fungerar.

Medarbetarsamtal

Några kommentarer från kamratstödarna.

”Ser arbetet som ett växande och att självkänslan ökar.”

”Ibland kommer oväntade prövningar, att det finns delar i livet som man inte kommit lika långt med i sin återhämtning.”

”Ser att andra kamratstödjare också stöter på okända sprickor i sin återhämtning.”

”Är nöjd med att vi kan lämna sviktboendet under helgerna för en kort promenad eller för att handla.”

”Att vi ibland har tre gäster i sviktboendet över natten är inte längre lika störande.”

”Känner ökad trygghet med gränsdragningar och förhållningssätt.”

”En kamratstödjare tycker att mötena tar mycket kraft.”

Samordnaren har hittat in i sin roll, känner att hon inte längre sitter i en vågskål mellan kamratstödjarna och mig.

Synpunkter på arbetsledarens roll

Vill att jag ska vara tydligare och fatta mera beslut.

Upplevs att jag är kontrollerande och inte ger ansvar fullt ut.

Det upplevs att inte informationen går fram och att man inte känner till alla beslut.

Synpunkter från arbetsledaren

Det är viktigt att alla är delaktiga i beslutsprocessen i byggandet av sviktboendet och de olika rutinerna. Arbetsplatsträffen schemaläggs för att få med alla och för att det finns missnöje med att informationen inte når fram.

Jag tar upp frågan om matlagning som en arbetsmetod där det är viktigt att vi använder matvaror som vår målgrupp har råd till att köpa och att vi lagar mat som ett lärande och en social aktivitet.

Vi är eniga om att en rak och ärlig kommunikation är bra och att vi pratar med varandra direkt då ett problem uppstår.

Samverkan

Samverkansgrupper

I referensgruppen ber jag att alla i gruppen åter påminner sina egna verksamheter om att sviktboendet finns.

Möte med hyresvärdarna där vi får information om hur biståndshandläggning och ekonomiskt bistånd fungerar. Ett nytt ärende tar i bästa fall fem veckor om alla handlingar finns med och det tar ungefär fyra veckor att få en handläggare.

Politiker

Träffar i början av juni politiker från de två nämnderna AFF och VoO tillsammans med ordföranden i styrgruppen från RSMH och förvaltningsdirektören från AFF.

Mötet känns kreativt och det verkar finnas en vilja till att förlänga projektet.

Man ser nyttan med att det är återhämtade brukare som får en chans att komma i arbete.

Frågan om projektets förlängning och information om projektet tar politikerna med sig till kommunstyrelsens au. Alla fyra politikerna var med och tittade på sviktboendet. Vi får tid till kommunstyrelsens arbetsutskott för att presentera projektet.

Uppsökande verksamhet.

☒ En av MBAB's fastighetskötare hör av sig angående en kvinna med misstänkt sanitär olägenhet, det finns anledning att misstänka psykisk ohälsa. Gör ett hembesök tillsammans med områdeschefen för MBAB enligt en rutin vi kommit överens om. Min roll är att ge stöd till hyresgästen och erbjuda hjälp till att behålla lägenheten så att hon kan få det stöd hon eventuellt är i behov av.

Kvinnan är inte hemma. Jag skriver en lapp där jag förklarar varför vi är där och förklarar min roll och vad jag kan hjälpa till med, ett frivilligt stöd.

Områdeschefen fick lite efter besöket ett telefonsamtal från hyresgästen som själv vill försöka att städa innan vi kommer.

Efter fjorton dagar kommer vi åter och hon har inte klarat av att städa själv, lägenheten var i allt för stor sanitär olägenhet, ostädbar. Vi förklarar att vi vill hjälpa henne. Hon är mycket tacksam samtidigt som hon skäms. Kvinnan har psykisk ohälsa och har för tillfället svårt att klara sitt dagliga liv och bör så fort som möjligt komma ifrån lägenheten som inte är beboelig, den är en hälsorisk och en stor brandfara.

Jag kontaktar mottagningsgruppen, redogör för projektet och min roll och att kvinnan kan bo hos oss under saneringen. Mottagningsgruppen hör av sig så fort de pratat om ärendet. Jag erbjuder mig att följa dem på hembesöket.

Ärendet faller mellan stolarna, AFF anser att detta är ett ärende för VoO då det verkar vara psykisk ohälsa. VoO anser att ärendet ligger hos AFF då det är ett nytt ärende. Kontakt tas från VoO för överläggning i ärendet. För att påskynda ärendet med sanering kan VoO tänka sig att stå för kostnaderna. Kontakter åter mottagningsgruppen, kvinnan måste ansöka om ekonomiskt bistånd innan hon kan få hjälp. Erbjuder mig att göra ansökan om ekonomiskt bistånd för att påskynda ansökningsprocessen.

Vad gällande saneringen så ska den först ut på upphandling....

Kontakter en handläggare för boendestöd som följer med till kvinna och tar en biståndsansökan och jag tar en ansökan om ekonomiskt bistånd.

Erbjuder kvinnan en plats på sviktboendet, men hon är inte för dagen redo att följa med.

Lämnar in kvinnans ansökan om ekonomiskt bistånd till mottagningsgruppen, innan ansökan behandlas behövs ett bankutdrag från kvinnan.

En socialsekreterare för ett personligt besök ska utses. Blir bollad mellan personer. Försöker att förklara att det är ett brådskande ärende.

I början på maj flyttar kvinnan in i sviktboendet i väntan på att saneringen ska bli klar.

En sanering där ett företag först ska upphandlas. Hör en invändning om att "har man bött så i ett år, kan man bo så i två veckor till".

Jag kontaktar och visar en saneringsfirma lägenheten som anser skadorna vara mycket allvarliga och menar att det måste till en akut sanering, "ut med allt". Bakteriehärdar har gått ner under korkmattan, beräknar ca hundra timmars arbete á fyrahundra kronor.

När VoO får höra kostnaden för saneringen så backar de för betalningen och ärendet hamnar åter hos AFF som beslutar att lägga ut saneringen på offert.

I mitten av maj följer jag kvinnan till en biståndshandläggare på ekonomiskt bistånd, hon tar upp en ansökan för sanering av bostaden samt för bistånd till möbler då det mesta kommer att slängas.

Ärendet prioriteras, jag lämnar uppgifter på den saneringsfirma som besiktigat lägenheten.

En vecka senare är det klart med saneringsfirman och för sanering av lägenheten.

Jag kontaktar firman och överlämnar nycklar till lägenheten, dagen efter påbörjas saneringen.

Ytterligare en vecka senare är saneringen klar men vid ett besök i lägenheten med områdeschefen för MBAB konstateras även att golvmattorna måste bytas.

Det dröjer ungefär fjorton dagar till innan inflyttning. Mejlar handläggaren att det börjar bli dags för hemflyttning och att göra en ansökan om ekonomiskt bistånd för husgeråd och möbler. Får ett snabbt svar att sända en lista på vad som behövs.

Möte med biståndshandläggning i sviktboendet där kvinnan beviljas boendestöd.

Lägenheten är snart klar och bistånd till möbler är klart, vi följer med och gör inköp på IKEA. Kvinnan kom till oss den tredje maj den femte juli flyttar kvinnan åter hem till sin lägenhet efter två månaders vistelse i sviktboendet.

Hon är mycket nöjd med det stöd och den hjälp hon fått via oss. Boendestödet har kommit igång och hon ska besöka deras samlingslokal Ljuspunkten, en träffpunkt för personer med boendestöd.

Lägenheten är nyrenoverad med nya möbler. Kvinnan har under tiden hos oss återupptagit kontakten med några gamla vänner, en hälsokontroll är genomförd och hon är utvilad och har återhämtat sina krafter.

☒ Nytt ärende där hyreshandläggare från MBAB hör av sig angående en hyresgäst som ligger efter med hyran där en misstanke om psykisk ohälsa finns. Mannen är vidtalad och det går bra att jag hör av mig till honom. Vi ringer före och är två från sviktboendet som gör hembesök.

Mannen är mycket orolig för att bli vräkt då han ligger efter med två hyror samt elräkningar. I samverkan med hyresvärden går det bra att göra en avbetalningsplan på hyresskulden som läggs till autogiro. Han har både hyra och elavgiften på autogiro men problemet är att han får sin pension den 18: de i månaden och pengarna dras den sista, glappet mellan att pengarna kommer in och att avgifterna ska dras gör att det ibland inte finns tillräckligt med pengar kvar på kontot. För att hitta en lösning behöver mannen gå till banken och öppna ett nytt konto dit pengar kan föras över den 18: de som inte är tillgängligt för honom och att autogiro dras från det nya kontot.

Ett svårt problem är att han inte klarar av bankkontakten själv utan behöver hjälp med det. För många är myndighetskontakter ett svårt hinder att klara själv. Vi hjälper med bankkontakt så han får ett nytt konto som pengar till hyra och elavgift kan dras ifrån. Sviktboendets insats gör att mannen inte vräks. Mannen är väldigt glad och lättad för att allt kunde ordna sig. Återkopplar till mannen efter en tid, allt fungerar och det är inget problem längre.

☒ Besöker mannen som vi fått kontakt med via Förbo som upplever sig störd av sina grannar. Har nu på inrådan av oss börjat med öronproppar och förändrat sin dygnsrytm, han lägger sig före midnatt vilket gör att han sover bättre. Tidigare lade han sig vi tretiden och blev då störd av att grannen gick till jobbet på morgonen. Vi försöker att tillsammans hitta strategier för att han ska kunna hantera sin situation på bästa sätt. Då vi besöker honom nästa gång använder han fortfarande öronproppar och har förändrat sina sovvanor till att sova mellan midnatt till sju-åttatiden på morgonen.

☒ På ett möte med hyresvärdarna har vi pratat om varför en del människor slutar att betala sina hyror. Hyresvärden från HSB ringer och berättar att de har en hyresgäst som riskerar vräkning för obetalda hyror. Hyresvärden som misstänker psykisk ohälsa har varit i kontakt med en man som tycker det är bra om vi från sviktboendet tar kontakt med honom. Ringer upp mannen som är tacksam för att jag hör av mig. Då jag besöker mannen berättar han att han vid två tillfällen per år tappar lust och engagemang, blir sängliggandes och inte orkar ta itu med vardagens bestyr som att öppna post och att ta kontakt med myndigheter. Får samtycke till att kontakta biståndshandläggaren som han inte hört ifrån. Mannen har en önskan om någon form av sysselsättning. Nästa gång vi har kontakt har han betalat in en del av sin hyresskuld genom att sälja av prylar och har nu hälften av hyresskulden kvar. Han har

eventuellt ett arbete på gång. Han är även intresserad av Torrekulla, ett kommunalt projekt för sysselsättning. Viktigt är att komma in i ett socialt sammanhang för att motverka att han åter blir sängliggandes. Får efter en tids sökande kontakt med socialsekreteraren som är med på att förmedla hyra och elräkningar så att det blir betalt varje månad. På kvarvarande hyresskuld görs en avbetalningsplan.

Återkopplar till HSB som är nöjd med att det blir en förmedling och avbetalningsplan.

Hyresvärden är även nöjd med att vi med så enkla medel klarat kvar boendet. I början av juni ringer mannen upp, han har inte hört något från sin socialsekreterare angående skulderna på hyra och el.

I mitten av juni hör hyresvärden av sig med anledning av inte hyran är betald, mannen tror att hyran är betald via ekonomiskt bistånd. Han får en sista chans att bo kvar bara för att ärendet är hos sviktboendet. Handläggaren på ekonomiskt bistånd har haft en månad på sig att betala hyran och det är inte gjort.

Hyresvärden säger att ”kommer jag inte in vid AFF så är det ingen mening med att ta ärendet via mig utan man går den formella vägen”.

Söker handläggaren igen utan framgång, via boendesamordnaren får vi kontakt. Påtalar att mannen snart är vräkt vilket är mycket synd då han efter flera års sökande efter arbete får en möjlighet till arbetsprövning som kan leda till anställning. En anställning han inte kan ta om han förlorar sitt boende.

Blir uppringd av handläggaren som inte har något kontonummer att betala in hyran på hon säger att mannen inte hört av sig. Det är ungefär lika svårt att få kontakt med henne som att bryta sig in på Fort Knox med kofot. Håller kontakten med en orolig hyresgäst på randen till vräkning. Dagen efter har jag kontakt med hyresvärden som nu kontaktats av biståndshandläggaren som gjort klart med att hon förmedlar hyror och avbetalning. Får ett samtal från hyresvärden att det nu löst sig med hyror och att han har en avbetalningsplan för hyresskulden. I sista minuten ordnade det sig, han kan bo kvar.

Pratar med mannen den sista dagen i juni. Han har nu fått en lönebidragsanställning med egen lön. För hyran och elen ska han skaffa autogiro. Är inte längre beroende av ekonomiskt bistånd. Mannen ringer i augusti och berättar att han nu har det ordnat med autogiro.

✘ I maj hör Förbo av sig angående ett tidigare ärende, där mannen åter är störande.

Mannen får ett nytt störningsbrev samt att jag besöker honom och föreslår att han kommer till sviktboendet. Kontaktar biståndshandläggaren som kallar till ett nätverksmöte för att rädda situationen då boendet åter hänger löst.

Veckan senare är det åter störningar, besöker honom och erbjuder att följa med till sviktboendet. Han vill stanna hemma.

Störningarna fortsätter, söker honom men ingen är hemma.

Kontaktar biståndshandläggaren och hör om det går att öka insatsen med boendestöd. Vid nätverksmöte är alla olika huvudmän med som han är i behov av. Han har även fått sysselsättning på Lyckostigen.

✘ HSB hör av sig med ett nytt ärende. En man som har för ovana att mellan klockan fyra och sex på lördagsmorgnar ringa på hos sin granne. Det finns en misstanke om psykisk ohälsa. Hyresvärden kontaktar hyresgästen och hör om det går bra att vi kommer.

Vi är två som besöker. Sina nattliga påringningar har han gjort i berusat tillstånd. Han har vid ett tidigare tillfälle varit hos sina grannar på fest och trodde därför det var okey.

Dock hade han ingen uppfattning om tiden. Han tar till sig att det inte är bra att ringa på hos grannen. Återkopplar till hyresvärden, ingen uppenbar psykisk ohälsa, han är välkommen att kontakta sviktboendet.

☒ En kvinna jag har fortlöpande kontakt med och som ligger efter med hyran har fått ett brev från sin privata hyresvärd om avhysning. Av handläggaren får jag besked om att det även handlar om störningar. Jag kontaktar hyresvärden och berättar om det uppsökande arbetet för att stödja människor som riskerar avhysning. Hyresvärden är dock fast besluten om att driva ärendet till avhysning. Ärendet går till hyresnämnden. Kvinnan har fått kontakt med en jurist via hyresgästföreningen.

Gäster

☒ En ny gäst i boendet som varit hos oss i en vecka, oro inför att påbörja en ny läkemedelsbehandling som gör att hon känner sig otrygg.

☒ Ytterligare en gäst är hos oss med anledning av medicinhöjning tycker det är jobbigt att alltid klara sig själv och att det är en stor avlastning att komma till oss.

☒ Personal vid en öppenvårdsmottagning hör av sig till sviktboendet angående en brukare som har ett boende utan stöd på natten. Personalen undrar om det är möjligt att kvinnan som sover dåligt kan komma till oss då det bedöms att hon behöver en mer hållande miljö med stöd dygnet runt där de ser sviktboendet som ett komplement till psykiatri och ett alternativ till slutenvård. Vi känner personen sen tidigare och kommer överens om att hon kan komma till oss.

Första natten hade hon mycket svårt att sova vilket blev en besvärlig situation för kamratstödjaren. Kontakter öppenvården dagen efter och pratar om att det kan bli alltför ansvarsbetungande att vi i sviktboendet inte räcker till.

Öppenvården kontaktar då en slutenvårdsavdelning för att höra om det finns möjlighet till direktinläggning på avdelningen om det skulle behövas.

Vi pratar igenom situationen och kommer fram till att det går bra att kvinnan stannar hos oss. Två kamratstödjare arbetar på kvällen och skulle det bli svårt till natten kan samordnaren ringas in. Kamratstödjarnas förmåga att hantera oro och ångest hos gäster är olika. På natten hade kamratstödjaren suttit uppe vid ett par tillfällen och det hade gått bra. Efter fem dagar kontaktas öppenvården igen då kvinnan inte mår bättre i sin psykiska hälsa. De ordnar en plats i slutenvården dit vi följer henne.

Augusti – december 2010

Första dagen efter semestern hör en brukare av sig och kommer för övernattnings då det sviktat i tillvaron.

Efter semestern mejlar jag ut till alla samverkansaktörer att sviktboendet åter har öppnats. Viktigt är att vi nu kommer ut för en ny informationsvända och att vi besöker aktivitetshuset. En studerande från journalisthögskolan är i sviktboendet i ett par dagar för att skriva ett reportage. Intressant att läsa vad en person som inte är bevandrad i psykiatri gör för reflektioner.

En kvinna gästas sviktboendet som kommer direkt från sitt hemland till Mölndal där hon tidigare varit bosatt. Hon har psykisk ohälsa och väntar på en plats till ett korttidsboende. Vi är biståndshandläggningen behjälplig då de söker ett boende samt att vi får en kontakt med psykosmottagningen och deras mobila team.

Information

Ett bostadsbolag från Malmö, MKB ringer upp och vill ha information om sviktboendet. Vi samtalar även kring olika bostadsalternativ som Housing first och kommunala andrahandskontrakt som kan bli ett förstahandskontrakt.

Media

Radio P4 Göteborg hör av sig och vill göra en intervju. De har noterat att sviktboendet är en punkt på dagordningen till kommunens arbetsutskott (au) att vi äskar medel till en förlängning av projektet. Vid intervjun berättar jag och en kamratstödjure om sviktboendet. Förhoppningsvis når vi ut med att det finns ett sviktboende i Mölndal.

Mölndals-Posten intervjuar en av kamratstödjarna och en besökare. Rubriken löd "Sviktboendet behöver nya pengar". Artikelnen har ett brukarperspektiv.

Efter ett förslag på Apt bestämmer vi oss för att sätta in en annons om sviktboendet i Mölndals-Posten i anslutning till att vi är med i en artikel.

Broschyren

Broschyren delas åter ut till olika institutioner och aktörer dit vår målgrupp kommer.

Arbetsätt

Utvärdering

En ny utvärdering är på gång i september som har samma upplägg som i april. Politikerna för de båda nämnderna kontaktas till utvärderingen i september, även styrgruppen. Personliga ombud har tackat ja till att delta i utvärderingen. Med på utvärderingen i september är: två brukare, alla kamratstödjure, personliga ombud, fyra politiker två från vardera nämnd AFF och VoO, direktören för MBAB samt förvaltningsdirektören från VoO.

Frågor från utvärderingen: Vad har vi för framgångsfaktorer, vad gör vi för att få sviktboendet att fungera? Vad är det i vårt arbete som får det att fungera? Svåra frågor. Det mest unika vi kom på är förmågan till lyhördhet utifrån den egna sårbarheten, att det är en specifik inkännande förmåga av lyhördhet i mötet med brukarna som söker till oss. Utvärderaren vill veta vad som förklarar att vårt arbete i sviktboendet fungerar. Några faktorer är vår flexibilitet, enkelheten att komma till oss, inga besökstider ger en hög tillgänglighet, delaktighet och inflytande skapar en positiv känsla.

Konferenser, temadagar och kurser

Konferens i Växjö "Kunskap som Förändrar" vi har trettio minuter på konferensen. Jag beskriver projektet och en av kamratstödjarna berättat om den kamratstödjande rollen och vad en kamratstödjure har med sig i egen erfarenhet som inte de professionella har. Vilken bedrift att träda fram och prata inför en sådan stor publik! Seminariet vi medverkade i var väldigt välbesökt med stort intresse och respons från publiken.

Konferens på Draken i Göteborg "Tillställning om Inställning" arrangerat av Hjärnkoll. Vi medverkar med ett informationsbord. Tre kamratstödjure är med.

Avslutande konferens i Hässelby för satsningen ”Hemlöshet – många ansikten, mångas ansvar”.

Sviktboendet är ett av fem projekt som redogör för vad som är nytt med projekten.

Jag redogör för sviktboendet som idé, kamratstödare med egen erfarenhet och samarbetet med hyresvärdarna i ett vräkningsförebyggande arbete.

En fråga ställdes om verksamheten skulle kunna användas av andra aktörer för en annan målgrupp. Det går förmodligen att genomföra i olika brukarverksamheter där man kan stödja andra utifrån sin egen erfarenhet.

En tredje fråga är vad som återstår för projektet att göra. För sviktboendet är det att utveckla samarbetet med personliga ombud och kamratstödjarrollen.

Rutiner och regler

En fråga om arbetsätt tas upp då vi från början sagt att vi inte ringer upp personer för att fråga hur de har det. Nu har vi en diskussion om varför vi ska ringa upp en person då det är beslutat att vi inte ska göra det. Tanken är att vi nu mer kan se till person och behov.

Bakgrunden är att en kvinna har bett att bli uppringd för att skingra plågsamma tankar.

Det resulterar i vi provar ringa henne i en vecka för att sedan utvärdera det som ett steg i att utvecklas i yrkesrollen och arbetssätt.

I september har olika möten krockat med våra möten så det känns behövt att få prata.

På ett personalmöte speglar vi den sista tiden. En del gäster vill stanna längre än överenskommet, där måste vi bli mer tydliga med att avgränsa antal nätter.

Tanken är att man kommer till sviktboendet och vilar några nätter för att sedan gå hem och pröva själv. Fungerar det inte kan man komma tillbaka igen.

Styrgruppen

På septembermötet ställdes frågan om förlängning av projektet, enligt beräkning finns medel att driva projektet vidare till och med mars 2011.

Förvaltningsdirektörerna tar frågan med politikerna. MBAB hör med de övriga bostadsbolagen om intresse och representanten från psykiatrien tar med sig frågan.

Jag informerar om att de flesta som söker till sviktboendet har kontakt med VoO och psykiatrien. I den uppsökande verksamheten är det framför allt bostadsbolagen och ekonomiskt bistånd vid AFF som brukarna har behov av då det gäller att få behålla boendet. Redovisar nyttan av sviktboendet med fallbeskrivningar och besökarnas egna reflektioner.

Vid vårt möte i november är det som befarat att kommunen inte har några medel att satsa på projektet, enligt förvaltningsdirektörerna i styrgruppen som tagit upp frågan med de två nämnderna. Från MBAB har det varit klart att de kan sponsra med sin del av medlen till projektet om de andra verksamheterna är med.

Hälso- och sjukvårdsnämnden 7 har inte heller några medel att satsa på projektet, ordföranden för nämnden ansåg det vara en boendefråga för kommunen.

Enligt ordföranden för Vård- och omsorgsnämnden i Mölndal ser han projektet som lyckat men att de inte själva kan stå för kostnaderna utan de övriga verksamheterna som är involverade i projektet måste ta sin del, säger han i en intervju i Mölndals-Posten.

Positivt beslut från mötet är att vi kan fortsätta projektet fram till den sista mars. Bra med tanke på att projektet kan utvärderas för ett helt år.

Driften vid en förlängning av projekttiden garanteras ekonomiskt av direktören för MBAB.

Styrgruppsmöte för projektet i december. Definitivt klart att det inte finns några pengar till sviktboendet. Ett litet hopp tändes då Hälso- och sjukvårdsnämnden hade ett möte i Mölndal med presidierna, men de hade minus i budgeten och hade därför inga medel att satsa.

Personalfrågor

Yrkesroller

Vid vårt första Apt efter semestern kändes det att vi vuxit samman som grupp och att det finns en helt annan trygghet i arbetsgruppen. Ett halvt års erfarenhet av arbetet som kamratstödjare har stärkt yrkesrollen och ökat självkänslan.

Det blir allt tydligare hur kamratstödjarna har vuxit in i sin arbetsroll, en markant skillnad efter semester. Oron är ersatt av en allt starkare trygghet.

Anställning

De olika lönebidragen och nystartsjobb som kamratstödjarna är anställda på förlängs i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Bemanning

Personalbristen i sviktboendet gör att jag ofta får täcka upp dagtid.

Kamratstödjarna har varit helt fantastiska på att täcka upp när det är vakanser.

Ensamarbeten upplevs nu påfrestande, det är viktigt att vi snart får in en ny medarbetare.

Då vi är en liten personalgrupp har vi gemensamt beslutat att compensationstiden vi får för möten på ledig tid inte går att ta ut hela dagar. Sådan tid kan enbart tas ut delar av en dag, helst i början på, eller i slutet av dagen.

Vakant tjänst

Jag kontaktar chefen för Arbetsförmedlingen i Mölndal om att vi behöver en kamratstödjare till i sviktboendet och bifogar anställningskriterierna.

Personer börjar höra av sig som är intresserade på den vakanta tjänsten.

En man är intresserad av kamratstödjartjänsten, han har dock inte den erfarenhet av psykisk ohälsa som vi söker.

På ett möte med RSMH-Lyckan är det en av deltagarna som visar intresse för tjänsten som kamratstödjare. Han har anmält sig till Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingen hör av sig om en kvinna med erfarenhet av psykisk ohälsa som är intresserad. Hon ringer själv upp dagen efter och är mycket intresserad. Hennes arbetscoach ger goda vitsord. Vi träffas för ett samtal tillsammans med en av kamratstödjarna.

Båda anser vi att hon skulle passa in som kamratstödjare, att hon verkar ha en erfarenhet och kunskap som skulle höja kompetensen i sviktboendet. Hon verkar framåt och är ödmjuk.

Mannen från RSMH-Lyckan har också en erfarenhet som vi söker för kamratstödjare han har även erfarenhet från aktivitetshus där han varit till stöd för andra.

Efter samtalet hälsar vi på i sviktboendet och han träffar ett par kamratstödjare som får ett positivt intryck.

Av två intressanta sökanden väljer vi mannen då det i förstahand är en man vi söker och dessutom får vi en kamratstödjare med en annan etnisk bakgrund. Han får goda referenser från aktivitetshuset. Jag kontaktar Arbetsförmedlingen och anmäler vårt intresse att anställa honom. De kontaktar försäkringskassan för att ordna med lönebidrag. Snabbt svar från Arbetsförmedlingen som skriver in mannen och han kan börja med att gå bredvid.

Hör av mig till kvinnan och meddelar att hon inte fått tjänsten.

Medarbetarsamtal

Har medarbetarsamtal med två av kamratstödjarna som är nöjda med verksamheten. De tycker den är lärande och utvecklande och att det är ett arbete med eget ansvar.

”Växer som person och kamratstödjare, jobbet som kamratstödjare har höjt engagemanget på alla livsområden. Att arbeta är en vinna vinna situation där stödet till andra leder till ett eget växande som person, i självkänsla och tillfredsställelse”.

Planeringsdag

Torrekulla, kamratstödjarna utvärderar verksamheten i grupp.

Vad tänker vi om stängningen i mars, hur använder vi tiden som är kvar?

”Inför stängningen arbetar vi på som vanligt, vi ger järnet.”

Det kamratstödjarna framhåller som positivt är att det funnits en samordnare i boendet som stått för mycket kontinuitet och vardagshandledning. En som de upplevt varit en av dem och gett trygghet. Samordnaren har inneburit att sviktboendet kunnat komma igång så pass fort.

När vi pratar om arbetsmiljö och ledarskap så har projektledarrollen blivit bättre och tydligare för kamratstödjarna i takt med att projektet satt sig. De upplevde mig som stressad inledningsvis och ser nu att det fungerar bättre.

Återkopplingen från arbetsledningen till kamratstödjarna är att den inledande oron är utbytt mot trygghet. Att efter semestern kom en trygg arbetsgrupp åter. De arbetar nu mer självständigt på ett ansvarsfullt sätt.

Yrkesrollen för kamratstödjarna fungerar allt bättre. Rapporteringen fungerar bra trots all oro i början om att den inte skulle fungera om vi inte dokumenterade. Bemötandet lovordas från i stort sett alla besökare och gäster. Överlag har alla kamratstödjare ett ödmjukt bemötande. Nu är vi i en fas där vi ser de olika individuella behoven som grund för individuella bedömningar. Gränssättningar har blivit en naturlig del av arbetet som till en början kändes svårt.

I november för ett år sedan öppnade sviktboendet och nu finns ett fungerande sviktboende. Tiden är nu mogen för att gå vidare i att utveckla vår arbetsorganisation och vårt arbetssätt. Det som vi nu kan gå vidare med är att utveckla samarbetet med personliga ombud. Som grupp fungerar kamratstödjarna bra.

Schema

Julschemat planerades tillsammans till dess alla blev nöjda.

Då samordnaren kommer att vara sjukskriven en tid täcker kamratstödjarna på deltidstjänsterna upp frånvaron.

Samverkan

Samverkansgrupper

Kronofogdemyndigheten informerar på ett möte med hyresvärdarna om hur de arbetar.

Kronofogden lyfter en fråga om smidigare ingång till AFF än den gängse rutinen. De kan snabbt behöva viktig information om vem som de besöker vid avhysningar, om det finns hund eller om det kan finnas andra risker med besöket.

Möte med resursgruppen där projektet allt mer ses som ett komplement till befintliga verksamheter. Psykiatrins olika verksamheter är nu aktivare i kontakten med sviktboendet.

I brukarrådet är det stiltje väntar på att omorganisationen inom psykiatrin ska bli klar.

Resursgruppen träffas där endast kommunens representanter är med. Psykiatrin var inkallade till ett eget möte. Informerar om att vi finns kvar till sista mars och att vi får allt fler besökare från psykiatrin.

Personliga Ombud

Initiativet till att få ett närmare samarbete med personliga ombud känns bra i arbetsgruppen. Vårt första möte hade vi i sviktboendet och det känns rätt i tiden att träffas med tanke på att kamratstödarna har vuxit in i sin yrkesroll med en större trygghet och erfarenhet i vad de gör. Vi informerar varandra om våra respektive verksamheter och byter erfarenheter. Vi planerar att träffas regelbundet. En idé är att slussa brukare till varandra. Då personliga ombud träffar någon som de ser att vi kan ge stöd introducerar de den personen till sviktboendet. Brukare projektet kommer i kontakt med och som behöver mer stöd än vad vi kan ge, slussar vi till personliga ombud. Just nu har personliga ombud fullt och kan inte ta emot fler.

Vid vårt andra möte pratar vi om att personliga ombud mer aktivt ska hänvisa personer till projektet som de bedömer inte behöver deras stöd, samt att personer som står i kö till dem kan få stöd från sviktboendet.

Då vi möts i december har personliga ombud betat av sin kö. Intressant är att vi och personliga ombud har samma kanaler för att nå ut med information. Personliga ombud har liksom sviktboendet sparsam kontakt med brukare från psykosvården.

Samverkan med psykiatrin

Avdelning 240 kommer på ett studiebesök med en man som är mycket ensam och behöver någonstans att höra av sig till då han skrivs ut från slutenvården.

Studiebesök i sviktboendet av en sjuksköterska som läser specialistutbildningen i psykiatri och som arbetar på avdelning 241. Hon tar med informationen dit.

En kvinna blir tipsad av öppenvården att söka hjälp från sviktboendet. Hon är ambivalent till att söka akut på Östra sjukhuset. Hon anger som ett skäl att hon inte har råd med den kostnaden och att det är en för lång resa till Östra sjukhuset från Mölndal. Om inte sviktboendet funnits hade hon valt att stanna hemma.

Studiebesök från 241 av en kvinna som periodvis har svårt att klara sig själv och som inte är i behov av medicinskt omhändertagande.

Samverkan med hyresvärd

Pratar med Förbo i Lindome om hur vi kan forma samarbetet.

De kan inte vara med på nätverksmöten då det inte ingår i deras arbetsuppgifter.

Vi kom fram till att de kan medverka i det uppsökande arbetet och i ett inledande möte där olika aktörer måste få klart för sig vad den andre gör.

Polis

Polisen har informerat oss om hur vi kan göra för att stödja en besökare där en anhörig inte ville lämna dennes lägenhet och hur vi går vidare med att få till en avhysning av den oinbjudne som vistats för länge i lägenheten för att polisen ska kunna avvisa personen.

Politiker

Mötet med kommunstyrelsens au gick bra. Vi var två från projektet och nämndpolitikerna från VoO tyckte vi gjorde en utmärkt insats.

Beräkning av Kostnad för köpta platser

Från mötet i juni med politikerna ville de ha en kostnadsberäkning på nyttan av projektet. Vad kostar en avhysning? Vilka är kostnaderna för kommunen? Kostnader delade på huvudmännen.

Kontaktar en boendesamordnare i Norrköping, där man arbetat framgångsrikt med ett förebyggande arbetet för att motverka vräkningar.

Syftet med kontakten är att ta reda på vad en avhysning kostar de olika aktörerna.

För femton personer beräknar de en genomsnittlig kostnad för köpt plats där uppsökande arbete, social jour och akuta insatser om cirka tre och en halv timme per ärende är inräknat.

Genomsnittet för köpt plats är 26 dygn för de femton personerna, ett dygn kostar 416 kronor.

Norrköping kommun har ett samarbete med ett vandrarhem vilket håller ner kostnaderna samt att de femton personerna inte hade psykisk ohälsa vilket skulle kräva en annan form av köpt boende.

Fastighetsägarnas kostnader i samband med avhysning är ca 33 000 kronor, inräknat obetalda hyror, hyresförlust för tiden då lägenheten är outhyrd, sanering, reparationer samt handläggningskostnader.

Kronofogdens kostnader är ca 15 000 kronor för exekutiva avgifter, byte av lås, magasinering och transporter.

Vid en förfrågan inom Mölndals kommun har man ungefärlig dygnskostnad på en köpt plats på mellan 1000 – 2000 kronor, psykiatriplatser kostar upp till 3000 kronor per dygn. En köpt plats för psykisk ohälsa i Mölndal på Uddängen kostar 1599 kronor per dygn.

Kontaktar Socialstyrelsen för att höra om de vet något om kostnader i samband med vräkningar. De har inga sådana beräkningar, men har funderat på att ta fram sådana uppgifter.

Förlängning av projektet

Kontaktar ansvarig på Socialstyrelsen med frågan om projektmedlen går att använda efter årsskiftet. Svaret blev att det går bra men att det måste förankras i styrgruppen. En viss oro börjar komma upp bland kamratstödarna om projektets vara eller icke vara efter årsskiftet.

Då styrgruppen beslutade i november att projektet skulle förlängas med tre månader mejlades beslutet ut till alla samverkande verksamheter.

Uppsökande verksamhet

☒ Återkopplar till mannen som inför semestern just fick klart med att han kunde bo kvar i sin lägenhet. Han har nu en anställning till februari med möjlighet till förlängning.

☒ En kvinna som bor hos en privat värd och hotas av vräkning har skadat sig själv för att det känns för eländigt. Hon är nu på behandling och vill att jag är med vid förhandlingarna i hyresnämnden. Hon är nöjd med det stödet från sviktboendet.

Avhysningen är uppskjuten i sex månader under förhandlingstiden mellan juristen och hyresvärden.

☒ Gör hembesök hos en kvinna som är rädd för sin granne. Hon viskar för att grannen inte ska höra henne. Har tidigare fått hennes samtycke till att ha kontakt med hyresvärden, Förbo. Får nu samtycke till att kontakta öppenvård psykiatri. För att få tid behöver hon skicka in en egenremiss. Den måste hon motiveras till att skriva, vilket kan bli svårt då hon är rädd för omvärlden.

Det är svårt för personer med denna problematik att få hjälp från psykiatri, då de är rädda för att söka själva. Önskvärt vore att öppenvård psykiatri kunde ta emot en muntlig remiss för dessa personer som är rädda för att söka själva, för att underlätta till behandling.

Tiden det tar att motivera till och att få tid till psykiatri är så pass lång att man riskerar att förlora sitt boende under tiden.

Egenremissen till psykiatri skickas in som de bekräftar och kvinnan får en tid i oktober.

Hör med hyresvärden om det har inkommit några klagomål, vilket det inte gjort.

En kväll blir jag uppringd av kvinnan som sitter hemma invirad i ett lakan för att söka skydd då hon upplever att hennes grannar försöker förgifta henne med farliga kemikalier. Hon ber om att bli hämtad vilket jag kan göra då jag är ensam i boendet. Hon mår genast bättre då hon kommit ifrån lägenheten. Självt börjar hon befara att hon kan bli hemlös då ingen tror på hennes upplevelser där hon blir utmålade som den besvärlige.

I sviktboendet bestämmer hon sig för att stanna och vila ut över helgen. Att söka hjälp för henne är att ge upp inför sin granne.

Efter helgen följer vi kvinnan till vårdcentralen som stöd. Hon hoppas på att läkaren kan bekräfta vad hon känner.

Hyresvärden har stöd av att sviktboendet håller kontakt med kvinnan och att hon kan komma till oss då det blir för svårt. Hyresvärden har varit hemma hos kvinnan och inte känt någon opassande lukt, vilket hyresgästen upplever. Det är svårt då en person har upplevelser som ingen annan känner av.

Vårt stöd till kvinnan är att hon kan komma till oss och vila ut från sina upplevelser. Hon har nu fått kontakt med öppenvård psykiatri och biståndsbedömare för boendestöd.

I sviktboendet lagar hon mat för att skingra tankarna. Kring matlagningen skapas gemenskap och kontakter skapas mellan besökarna.

☒ Från en av hyresvärdarna får jag en fråga om jag kan vara med på ett möte med en hyresgäst som har ett flertal störningsanmälningar på sig. Hade det inte varit för att samtliga grannar klagat att hon är störande hade jag haft svårt att tro att hon är störande. Hyresgästen tycker det känns tryggt att jag som utomstående är med vid samtalet. Byter telefonnummer med hyresgästen som kan ringa om det blir problem i boendet. Några veckor senare träffar jag kvinnan i hemmet då hon kommer från sitt arbete. Hon är social och har ett mjukt sätt och jag har svårt för att förstå att hon är störande. När vi börjar prata om hur hon blir störd eldar hon på och berättar detaljerat om var störningarna kommer ifrån, hur ljud byter karaktär och verkar kunna prata länge om det. Det kan inte uteslutas att hon bankar tillbaka. Självt nekar hon till att hon är störande. Hon använder hörselskydd för att inte bli störd. Vid samtal med områdeschefen har inga nya störningar inkommit. Ringer i oktober och hör hur hon har det, vilket uppskattas.

MBAB hör senare av sig då nya anmälningar om störningar inkommit. En väktare kan bekräfta att störningar kommer från hennes lägenhet. Hon säger att hon sover med öronkåpor på och att hon inte stör. Frågar om hon funderat på lägenhetsbyte vilket hon har svårt att tänka sig i dagsläget.

☒ Förbo ringer igen angående en man som upprepade gånger varit störande för sin granne. På nätverksmöte beslutas det att boendestödet besöker mannen en gång i veckan, fungerar det ej den dagen ska en ny tid göras upp. Förbo låter mannen bo kvar vilket är villkorat till att han tar emot insatser från kommunen. Psykiatrin bevakar medicineringen.

Efter att både jag och boendestödet sökt mannen vid ett flertal tillfällen får nu boendestödet kontakt med honom och han är hjälpsökande. Då hans mediciner har tagit slut testade han om han skulle klara sig utan, vilket snabbt ledde till en försämring. Han isolerade sig, svarade inte på telefon eller öppnade dörren.

Nu är han åter efter med hyran och andra räkningar. När han mår dåligt förmår han inte själv att ta myndighetskontakter vilket leder till att han inte lämnat in sin ansökan om ekonomiskt bistånd till hyran. Detta leder till att inga pengar finns på kontot varifrån autogiroen dras till hyran. Denna rutin att man varje månad själv måste lämna in sin ansökan om ekonomiskt bistånd kan för personer med psykiska funktionsnedsättningar leda till vräkning då man inte förmår att göra ansökan vid försämringar i den psykiska hälsan.

Han klarar sig från vräkning efter kontakt med hyresvärden som har förståelse för det inträffade. Erbjuder åter att han kan komma till sviktboendet, han vill fundera på saken. Mejlar hans socialsekreterare och förklarar situationen. Dagen efter var skulden inbetald.

☒ En tidigare gäst ringer och berättar att hon ställer in besöket från boendestödet. Pratar med en boendestödjare som berättar att kvinnan inte tagit emot dem på två veckor. Vid förnyad kontakt hade boendestödet ännu inte kommit hem till kvinnan. Kvinnan har som villkor att ta emot boendestödet för att få behålla sin lägenhet. Då en tid ställs in måste en ny tid för återbesök göras upp.

☒ Nytt ärende där en kvinna ringer på hos sina grannar och är störande. Planerar hembesök med MBAB. Vi gör ett hembesök, ingen hemma. Jag skriver en lapp och berättar att vi varit där och vilka vi är och lämnar telefonnummer. Kvinnan ringer upp mig senare på dagen hör sig för vad det är frågan om. Berättar att hon varit störande och att hon kan prata med MBAB om det. Berättar om min roll och erbjuder stöd vid behov, ett stöd hon inte vill ha. Hon avslutar samtalet och ska inte störa grannar igen. Återkopplar till MBAB att hon ringt.

☒ Mannen som bor hos HSB som var en dag från att bli vräkt ringer och berättar att han har arbete hos en förening och stortrivs. Arbetar även ideellt för föreningen. Har kommit in i ett socialt sammanhang. Han har gått från fullt bidragsberoende till självförsörjning.

☒ Nytt ärende med Förbo i Lindome, där en kvinna öppnat naken när fastighetsskötarna skulle göra en lägenhetskontroll. I lägenheten är det disk i travar, luktar illa och är mycket stökigt. Misstanke finns om psykisk ohälsa. Söker upp kvinnan tillsammans med värden från Förbo som känner en viss oro för att kvinnan ska känna sig förnärad av vårt besök.

Kvinnan blev istället glad över att någon ville hjälpa henne. För tre veckor sedan hade hon skadat foten och har fått hemsjukvård, men hon har ingen som hjälper henne med städ och disk och ingen som hjälper att handla eller hämta ut den medicin som hon är i behov av och som sköterskan dokumenterat att inte kvinnan hämtat ut.

Får kvinnans samtycke till att kontakta biståndshandläggare för hemtjänst. Det visade sig att hemsjukvården tagit kontakt samma dag.

Hör av mig igen till kvinnan som nu fått hemtjänst och att allt fungerar till belåtenhet.

☒ Personal från MBAB som oroar sig för en hyresgäst som vid ett par tillfällen öppnat dörren med blöt blöja och som har en lägenhet som riskerar att bli en sanitär olägenhet. Jag

kontaktar mannen som tycker allt är bra och han säger sig ha hemtjänst. Ringer hemtjänsten som känner till honom och de ska besöka honom och se hur han har det.

☒ Förbo i Balltorp hör av sig angående en kvinna som ligger efter med ett par hyror som riskerar vräkning, misstanke om psykisk ohälsa finns.

Gäster

☒ En biståndshandläggare undrar om vi kan ta emot en kvinna som återvänt från sitt hemland efter att ha återinsjuknat i psykisk ohälsa. Hon har närstående som hjälpt henne att komma till Mölndal igen och hon är nu utan boende. Biståndshandläggaren söker aktivt efter ett bra boende och det kan dra ut lite på tiden. Vi har satt sju dagar som riktmärke för hur länge man kan stanna i sviktboendet. Blir det fler dagar är det ett korttidsboende. Efter ett rådslag med kamrattstödare tycker vi det är viktigt att kunna hjälpa denna kvinna och att underlätta för kommunen i sökandet efter ett bra boende för henne. Hon kan komma till oss och vi gör ett undantag för vistelsetiden. Kvinnan kommer tillsammans med öppenvården på studiebesök. Klart blir att hon kommer till oss och öppenvården sköter medicineringen.

Efter fem dagar har biståndshandläggaren ett boende på gång, det drar ut några dagar på vistelsen men det har vi räknat med.

☒ En kvinna söker stöd i sviktboendet efter att ha fått rådet att söka oss genom receptionen vid MBAB dit hon kom för att säga upp sitt hyreskontrakt. Hon orkar inte längre bo kvar i sin lägenhet då en som besökt henne i hennes lägenhet inte vill flytta ut. För kvinnan är det så besvärande att det känns bättre att bli hemlös än att bo kvar. Hon har psykisk ohälsa. Kvinnan känner att hon får stöd av sviktboendet men kan inte sova över där när det är män som arbetar. Hon har en vän som hon besöker dessa nätter. Kvinnan vill även få hjälp med att kontakta öppenvård psykiatri, där hon nyligen är avslutad. För att få en ny kontakt med psykiatri måste hennes läkare på vårdcentralen remittera henne. I sviktboendet får kvinnan hjälp med att ta kontakt med kronofogden för avhysning av besökaren. Polisen har nu delgett besökaren en begäran om avhysning från kronofogden. Kronofogden byter lås, vi hjälper henne i kontakten med socialkontoret.

☒ Besöker en tidigare gäst hos oss i sitt hem. Det är uppenbart att hon har en funktionsnedsättning och att hon har svårt att hålla rent i sin lägenhet och att bära ut skräp. Tydligt hade hon av sagt sig boendestödet under semestern. Kontaktar boendestödet då kvinnan behöver regelbundet boendestöd.

☒ Ny kvinna i sviktboendet, hon har tidigare gjort ett studiebesök. Kommer nu för att hon igår blev utskriven och klarar sig inte själv. Är rädd för sin destruktiva sida och rädd för ensamheten. Ibland är steget för stort att gå från totalt omhändertagande i slutenvården till eget ansvar hemma. Hon kommer till oss istället för att söka till akutpsykiatri. Vi följer henne till avdelningen för att hämta medicin då den inte fanns på apoteket. Hon sov gott hos oss och hade nära till sällskap.

☒ En kvinna checkar in på sviktboendet då hon är orolig för biverkningar vid läkemedelshöjning. Hon har kommit till oss vid ett flertal tillfällen då hon är känslig för biverkningar och känner sig trygg hos oss. Hon berättar att hon inte sökt akut eller ringt 112 under det år som vi funnits.

☒ Nybesök av en man som via sin avdelning fått information om sviktboendet. Jag är med på besöket då vi alltid är två när någon ny brukare kommer till oss.

☒ En man ringer sent en fredag och undrar om han kan komma till boendet. Då han är ny för oss får han vänta tills måndag för att vi ska vara två då vi tar mot nya gäster. Mannen kommer på måndagen och har ett andrahandskontrakt. Vid depression dricker han en del alkohol och blir störande för sina grannar med klagomål som följd. Syftet med att komma till oss är att han vill undvika alkoholen genom att få sällskap, prata och inte sitta ensam hemma.

☒ Ett par besöker sviktboendet, kvinnan är sjukskriven för psykisk ohälsa och känner ibland att hon inte orkar stanna hemma. En stor oro för henne är att hon även riskerar att utförsäkras till nyår. Hon tycker att det är bra att få prata med personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Hon är välkommen att komma till oss och vi tipsar även om aktivitetshuset för sysselsättning dit vi erbjuder oss att följa henne.

☒ En man kommer till sviktboendet efter samtal med öppenvården. Han har varit i slutenvården en lång tid och har sovit hemma en natt och känner att övergången från slutenvård till att bo själv är för svår. Stannar i sviktboendet i fem dagar tills han har en ny tid till öppenvården. Han är mycket nöjd med sviktboendet.

☒ En man som har vistats en lång tid i slutenvård för depression besöker sviktboendet en kväll. Han tycker sviktboendet är utmärkt för återhämtning då man kan besöka oss och slippa sitta ensam hemma. Han berättar även om hur fruktansvärt kaotiskt det är i slutenvården och ser att det är fler personer som skulle må mycket bättre av ett sviktboende. Han anser att man får ett mycket bättre personligt bemötande i sviktboendet.

☒ Psykiatriakuten på Östra sjukhuset undrar om vi kan ta mot en man som sökt där vid tre tillfällen den senaste tiden. Nu har han feber och är illamående. Vi pratar om det och det går bra, han kommer senare i taxi. Jag var i kontakt med sviktboendet på kvällen och då hade mannen just kommit och det såg bra ut.

Lite senare fick mannen frossa och febern steg snabbt och han ville stå utan kläder framför öppet fönster. Han sa att det hettade i hela kroppen och blev mycket ångestfylld. Det blev så pass oroligt att ambulans fick tillkallas och mannen kom åter till sjukhuset.

Januari – mars 2011, stängning av Sviktboendet

Jul- och nyårshelgerna har varit lugna och helgschemat fungerade bra.

Vi påbörjar våra tre sista månaderna i projektet och det finns fortfarande förhoppningar om att det kan få fortsätta.

Kamratstödarna börjar se sig om efter andra arbeten och det känns ovisst om alla är kvar tiden ut för projektet.

En besökare från sviktboendet har kontaktat förvaltningsdirektören för Vård- och omsorg och frågat hur det ska gå för alla som upptäckt fördelen med sviktboendet när det läggs ner.

I januari är sviktboendet fortfarande välbesökt med övernattande gäster samt att det är många som ringer. Mot slutet av februari blir det allt färre som hör av sig till sviktboendet, antalet besökare minskar och det är färre nattgäster.

Socialhögskolan i Göteborg hör av sig och undrar om vi kan ta emot fältstudenter.

I mitten av mars hade vi öppet hus för alla som besökt sviktboendet. Många besökte oss och det blev mycket lyckat.

Information

Utvärderingen av projektet.

Slutrapport av regeringsuppdraget ”Hemlöshet – många ansikten, mångas ansvar” (5) som görs på uppdrag av Socialstyrelsen av Socialhögskolan vid Lunds Universitet.

I rapporten finns RSMH – Sviktboendet med som exempel på en av fem satsningar med särskilt stort värde att utgöra lärande exempel ”genom att några av de mekanismer som skapat framgång – och i en del fall svårigheter – kunnat konkretiseras”.

Media.

Mölnaldsposten kontaktar oss då en brukare tagit kontakt med dem och beklagat nedläggningen.

Artikeln bekräftar att alla tycker sviktboendet är ett lyckat projekt men att inga medel finns.

Göteborgsposten skriver en lång artikel som de gör en uppföljning av.

Tv 4 hör av sig och kommer samma dag till sviktboendet. De gör ett reportage med brukaren som tagit kontakten. Reportaget sändes samma kväll. Brukaren växer med uppgiften.

Direktsänd radiointervju med mig och en kamratstödare från Radio Galen Lund. Programmet varade i en timme och huvudinslaget handlade om sviktboendet.

Ett par av de brukare som besöker sviktboendet skriver insändare i Mölnaldsposten till försvar för sviktboendets existens.

Radio Göteborg ringer och telefonintervjuar mig.

Arbetsätt

Konferens, temadagar och kurser

Berättar om sviktboendet på en bostadssociologisk konferens för SABO i Stockholm. De har en heldag om psykiatrisk ohälsa med flera olika föreläsare.

Temadag om suicid och suicidprevention. Tre kamratstödjare är med.

Konferens ”Non profit day” tre av kamratstödjarna är med.

Rutiner och regler

Rutiner faller snabbt då samordnaren är frånvarande, det är viktigt med denna sammanhållande länk. Vi arbetar mer ensamma på oregelbundna tider vilket leder till att flera små inköp görs och tydligheten med hur länge våra gäster tänkt stanna svajar.

Jag har sedan några månader börjat dagarna i sviktboendet som rutin. Det blir ofta bra samtal på morgonen innan våra gäster vaknar.

En biståndshandläggare undrar om vi kan ta emot en man med lättare demens som är hemlös medan de ordnar med ett boende. Skulle inte fungera då han skulle ta mycket uppmärksamhet och eventuellt vara störande för våra besökare.

På ett Apt i början av februari hoppas det fortfarande på en förlängning av projektet.

Vi pratar om att det är viktigt att upprätthålla rutiner och förhållningssätt.

Ett datum för nattstängt sätts till den 14 mars och att vi håller öppet ytterligare en vecka på dagtid.

Styrgrupp

På mötet med styrgruppen i mars fanns inga nya besked om fortsättning för sviktboendet.

En åsikt var att det var en nackdel att vi inte diskuterade finansieringen av projektidens slut redan från början. Då frågan om beläggningen kom upp uttrycktes att kvaliteten i vad projektet åstadkommit är av större betydelse än de kvantitativa resultaten.

Mötet i april blev inställt.

Personalfrågor

Bemanning

Samordnaren är sjukskriven och vi har klarat de två första veckorna utan övertid genom att ändra på arbetstider och att vi arbetat mer ensamma.

Samverkan

Samarbete med kommunen

Pratar med en enhetschef i kommunen om att anställa kamratstödjare om inte sviktboendet får en förlängning av projektiden. Enhetschefen tyckte det var en god tanke och tog frågan till förvaltningsdirektören som inte har något att invända. Enhetschefen tar frågan vidare till

Arbetsförmedlingen, för att höra om lönebidraget kan tas med till den nya anställningen, vilket går bra. Besked från enhetschefen att anställningarna är klara.

Samverkansgrupper

Möte med hyresvärdarna där jag redogör för projektet och dess resultat.

Samverkan med SABO

Verkställande direktören för SABO Sverige kommer till sviktboendet för information. Han får höra om kamratstödjarrollen, ekonomi, statistik, den icke medicinska stödformen, att det är ett komplement till andra aktörer och om den icke institutionella miljön vi arbetar i.

Möjligen kan idén introduceras till Göteborg.

Vi pratar om fördelarna av att ha med bostadsbolagen i ett så tidigt skeende som möjligt.

Uppsökande verksamhet

☒ Gör hembesök i Balltorp tillsammans med Förbo. Kvinnan vi besöker hade två obetalda hyror som nu är betalda via ekonomiskt bistånd. Hon är inte hemma då vi kommer. Värden för Förbo vill ändå att vi besöker henne för information om hyresregler och jag kan informera om sviktboendet. Vi lämnar en lapp om att vi kommer åter.

Besöker kvinnan igen ett par dagar senare. Hon berättar att hon separerat från sin man och har varken arbete eller pengar. Har beviljats ekonomiskt stöd för hyrorna eftersom hon inte sökt tidigare.

☒ Pratar med Förbo Balltorp om det går att testa lägenheten för mögel eller göra luftanalys av lägenheten hos kvinnan som upplever att hon blir förgiftad av gaser.

Innan något görs vill Förbo att hon känner efter om justeringen av ventilationen gör någon nytta. Blir det inte bättre träffas vi hemma hos kvinnan för ett möte. Återkopplar samtalet till kvinnan.

Vid ett möte hemma hos kvinnan redogör Förbo för vad de kan göra. En eventuell luftanalys är dyr och måste först lyftas till deras chef. Kvinnan har tid till allergologen, vi inväntar provsvaren innan något görs. Kvinnan är nöjd med samtalet. Förbo har beställt en luftrenare till kvinnan.

En kamratstödjare följer kvinna till läkarsamtal i öppenvården.

Kvinnan får nu en utredning hos psykiatrin och känner förtroende för dem.

Med jämna mellanrum vilar hon upp sig i sviktboendet, men det börjar bli en stress för henne att sviktboendet snart stängs. Byta bostad kan vara en lösning men det finns en risk att problemet kvarstår även efter lägenhetsbytet.

☒ HSB hör av sig angående en man som bott femton år i fastigheten och börjat ge konstiga ljud ifrån sig. Misstanke om psykisk ohälsa finns. Vi gör hembesök men igen är hemma. Vi hörs av igen då HSB tagit kontakt med hyresgästen.

HSB har nu fått kontakt med mannen och vi gör ett nytt hembesök efter några dagar.

Då vi kommer är inte mannen hemma, vi lämnar en lapp i brevlådan och information om sviktboendet.

Mannen verkar ha försvunnit enligt brodern som ringer runt och hör med alla som varit i kontakt med honom. Adressen till mig fick han via informationsbroschyren i brevlådan.

☒ En områdeschef från MBAB hör av sig om en tidigare gäst. Hon har nu massor av bananflugor i sin lägenhet. Jag hör av mig till boendestödet som gör ett hembesök.

Boendestödet tycker det ser bra ut hemma hos kvinnan. Bananflugorna beror på att en soppåse var glömd. Återkopplar till MBAB.

☒ Hyresgästen i Lindome har åter varit störande för sin granne och inte öppnat för väktaren. Efter åtta störningar tar nu Förbo ärendet till jurist.

Biståndshandläggaren snabbinkallar ett nätverksmöte.

Det är klart med en god man för mannen samt att psykiatri och boendestöd startar en resursgrupp med vård- och stödsamordnare utifrån Case management.

Har åter börjat på aktivitetshuset. Mannen svajar mycket i sitt mående.

Att mannen nu har god man och att det finns ett bra samarbete mellan psykiatri och kommun gör att mannen får en sista chans. Får han ytterligare klagomål blir han vräkt på kort varsel och tid. Återigen har boendet räddats för mannen.

☒ Kvinna som ska till hyresnämnden vill att jag följer med. Vi träffas först i hemmet och går igenom vad som hänt. Är med som stöd i hyresnämnden.

Gäster

☒ En kvinna som gästar sviktboendet kontaktar mig då hon ligger efter med tre hyror. Får hennes samtycke till att ta myndighetskontakter. Kontaktar hyresvärden MBAB som visar att skulden är stor och att de tidigare tagit fram en avbetalningsplan som kvinnan inte kunde följa. Hyresvärden ser att det finns en möjlighet till att hon kan bo kvar och det är om hon klarar en avbetalningsplan på sex månader. Kontaktar biståndshandläggaren som beviljat boendestöd för kvinnan. Hon kan inte göra något då ansvaret för det ekonomiska stödbehovet ligger på AFF. Ringer mottagningsgruppen på AFF, där blir jag hänvisad att ringa på telefontid imorgon för att det ska läggas upp som ett nytt ärende.

Jag anser att personer med psykiska funktionsnedsättningar som är i behov av insatser från kommunen borde ha en handläggare som sörjer för personens bästa och som har ett helhetsansvar.

Träffar kvinnan dagen efter och går igenom hennes ekonomi. Hon ringer till mottagningsgruppen för en ansökan om ekonomiskt bistånd.

Pratar med en socialsekreterare som menar att de inte hjälper till med hyresskulder om man själv försatt sig i situationen. Då kvinnan har psykisk ohälsa kommer en besökstid att skickas till henne. Akuta tider finns inte och det kan dröja fjorton dagar.

Genom uthyraren på MBAB kan en lösning vara att byta till en mindre lägenhet om det hjälper att få behålla bostaden. Skulden är så stor att den går till kronofogden, men det finns ändå möjlighet till att lägenheten kan behållas. MBAB hålls fortlöpande informerad.

Ett förslag från biståndshandläggaren är att kvinnan får hjälp av sitt boendestöd att göra en ansökan om god man. Kvinnan tycker att det verkar bra med god man och är positiv till en att skriva en ansökan med boendestödet. Hon är även med på att byta lägenhet om det hjälper henne att behålla boendet.

En ansökan görs till kronofogdemyndigheten om uppskov av löneutmätning för att underlätta att betala hyresskulden.

Hon får en tid till socialsekreterare efter tre veckor. MBAB hålls informerade om hur det går. Kvinnan får inte anstånd från kronofogden med löneutmätning då en av borgenärerna inte medgivit detta. Samtal med kvinnan som känner en djup förtvivlan över sin framtid. Är i stort behov av stöd från sviktboendet.

Jag följer kvinnan till socialsekreteraren för att göra en ansökan om ekonomiskt bistånd. Skulden är så stor att ett beslut måste tas i socialnämnden. Viktigt att lyfta fram kvinnans psykiska ohälsa i mötet, vilket brukarna många gånger har svårt för när de är själva.

Socialsekreteraren hör snabbt av sig efter mötet och frågar om jag kan höra med MBAB om de kan gå med på en avbetalningsplan.

Beskedet från MBAB är att de kan medverka till en avbetalningsplan på sex månader.

Återkopplar samtalet till socialsekreteraren som har en tanke på att få ihop en avbetalningsplan på sex månader. Kvinnan beviljas ekonomiskt bistånd. Återkopplar till MBAB och avbetalningsplanen verkar gå i lås.

Följer med kvinnan till banken för att ordna med kontona från vilket hyran ska dras.

I slutet på februari verkar alla bitar ha fallit på plats och betalningarna har kommit igång.

En vräkning avstyrd.

☒ En manlig besökare som kommer till sviktboendet på inrådan från sin läkare.

☒ En kvinna hör av sig till sviktboendet som fått en tid för vräkning den 2 februari och en tid till socialkontoret den 3 februari. I samtalet framkommer att hon har psykisk ohälsa vilket kan vara skäl för kommunen att hjälpa henne, dessutom har hon en son under arton år.

I kontakten med socialkontoret berättar kvinnan att hon erbjudits en plats på vandrarhem.

Hon har kontakt med en frivilligorganisation som hjälper henne i kontakten med hyresvärderna som accepterar ett uppskov av vräkningen tills det är klart med socialkontoret.

Samtal med kvinnan som berättar att vräkningen är uppskjuten på obestämd tid enligt kronofogden.

Kvinnan kommer till sviktboendet för att få hjälp med sin ansökan om ekonomiskt bistånd.

Hon är mycket orolig för att hon inte förstår hur man fyller i uppgifterna. En av kamrattstödarna hjälper till ikväll. Hon får hjälp med formuleringar i texten på ansökan från socialsekreteraren där felaktiga formuleringar ändras från allvarligt missbruksproblem till att alkohol missbrukas som lindring för ångest och oro.

Vi förtydligade även att hon har en dokumenterad psykisk ohälsa. I ansökan finns med att hon söker stöd i sviktboendet. I början på februari stannar kvinnan i sviktboendet då hon inte orkar vara ensam hemma i väntan på besked från socialkontoret.

Hon får besked om att kommunen hjälper henne med att betala hyran.

Ännu en vräkning har undvikits.

Resultat

- Minska antalet vräkningar kopplade till personer med psykisk ohälsa.

Projektet har direkt förhindrat fem vräkningar och varit delaktig till att ytterligare två personer har undvikit hemlöshet.

Genom ett uppsökande arbete i samarbete med hyresvärdar har projektet varit i kontakt med sjutton personer och förhindrat fyra av dessa från att vräkas.

I sexton av ärendena fanns psykisk ohälsa, en person hade beroendeproblematik.

I åtta av ärendena togs myndighetskontakter.

En av personerna har fått stöd av projektet att undvika vräkning vid ett flertal tillfällen.

Till sviktboendet sökte sig en person på inrådan från Mölndalsbostäder då hon ville säga upp sin lägenhet. Genom råd och stöd från projektet kunde hon behålla lägenheten och hemlöshet kunde undvikas. Orsaken att hon ville säga upp sin lägenhet var en besökare som inte ville lämna hennes lägenhet och polisen kunde inte avvisa personen då han vistats för lång tid hos henne som gäst.

Alla har känt lättnad då deras problem uppdagats och de fått hjälp.

- I ett förebyggande arbete minska psykiatrisk slutenvård.

Det är åtskilliga personer som uppsökt sviktboendet på eget initiativ när de sviktat i sin psykiska hälsa. Uppskattningsvis så har psykiatrisk akutvård förhindrats vid ca 40 tillfällen. Statistik förd vid utcheckning berättar gäster vid 13 tillfällen av totalt 87, att om inte sviktboendet funnits så hade psykiatriakuten varit alternativet.

Vid utcheckning av gästerna ställde vi frågan, vad hade du gjort om inte sviktboendet funnits?

”Vet inte, finns ingenstans att gå och känna sig trygg”. ”Hade förmodligen blivit vräkt.”

”Jag hade klappat ihop och hamnat på Östra sjukhuset”. ”Mått dåligt o isolerat mig”.

”Då hade jag inte tagit den nya medicinen, det var min sista utväg. Jag har provat andra mediciner men de har inte hjälpt. Den här medicinen känns som det var min sista chans”. ”Vet inte, antagligen legat på sjukhus, vilket jag inte tycker om”. ”Skadat mig själv.”

”Antagligen druckit alkohol eller åkt till psykakuten”. ”Vet inte, kanske jag inte funnits nu”.

”Jag hade mått väldigt dåligt med ännu mera ångest och oro eller ringt mitt trygghetslarm, men det drar jag mig för att göra. Det är väldigt jobbigt när jag mår så dåligt, vad jag ska göra? Dessutom känner de inte till något om ångest, de stannar i 5 minuter sen går dom”.

”Vet inte, jag behöver någonstans att ta vägen ibland”. ”Om jag inte kommit hit hade jag gjort något dumt med mig själv.” ”Vet ej, sökt på Östra, tagit en överdos mediciner.”

Flera av besökarna och gästerna berättar att de klarar sig bättre hemma i förvisningen om att sviktboendet finns. Vetskapen om sviktboendet leder till att man lättare kan härbärgera sin psykiska ohälsa och att man söker mindre akut till psykiatrin.

Man kan även dra slutsatsen att kamratstödarna genom sina egna erfarenheter av psykisk ohälsa på ett flexibelt sätt lyckas etablera kontakt med personer som annars skulle belasta sjukvården akut.

I den uppsökande verksamheten finns ytterligare ett antal personer som projektet stöttat och som utan det stödet förmodligen kommit i behov av psykiatrisk akutvård.

- Påbörja samverkan med de olika hyresvärdarna i kommunen.

Projektet har aktivt deltagit i och påbörjat en samverkan med hyresvärdar i kommunen.

I samverkansgruppen medverkar boendesamordnaren från Arbets- och familjestödsförvaltningen som var sammankallande och Vård- och omsorgsförvaltningen. Från hyresvärdarna medverkade Mölndalsbostäder AB, Förbo i Lindome och Balltorp samt HSB i Mölndal.

Samverkansgruppen har varit ett ypperligt forum att föra ut information om sviktboendet och att informera om hur ett uppsökande arbete med att förhindra avhysningar kan bedrivas för personer med psykisk ohälsa.

- Att utveckla arbetssätt och arbetsorganisation för att vara modell i ett förebyggande arbete med att förhindra vräkningar.

Projektet har utformat ett arbetssätt och arbetsorganisation med att skapa ett sviktboende dit personer som sviktar i sin psykiska hälsa kan vända sig i ett förebyggande syfte för att motverka inläggningar i slutenvården och att förhindra vräkningar.

Till sviktboendet anställdes kamratstödare med egen upplevd erfarenhet och kunskap av psykisk ohälsa som stöd till personer som sviktar i sin psykiska hälsa.

En samverkan påbörjades med hyresvärdar för att i preventivt syfte så tidigt som möjligt upptäcka personer med psykisk ohälsa för att erbjuda dem stöd i ett vräkningsförebyggande arbete.

Sviktboendet har visat sig fylla ett behov som ett komplement till offentlig vård och kommunal verksamhet. För personer som sviktar i sin psykiska hälsa och inte är i behov av medicinsk specialistvård har sviktboendet blivit ett alternativ som en icke medicinsk form för enkelt och snabbt stöd. Hög tillgängligheten och frivillighet gör att brukare kommer till sviktboendet på eget initiativ och med eget ansvar. Den höga tillgängligheten och enkelheten leder till en högre trygghet för brukaren då deras sviktperioder lättare kan hanteras och härbärgeras.

Kamratstödjarna har med sin egen erfarenhet av psykisk ohälsa blivit en förebild och en hoppningivande person utifrån erfarenhet vilket skapar en förtroendefull relation.

Den egna erfarenhet blir en kompetens som gör att de är mer på samma nivå med besökare och gäster där uppfattningen är att kamratstödjarna är lätta att få kontakt med i samtal och relation.

Som en gäst uttryckte det:

”Jag vill likna oss vid ‘syskon’ som kommit olika långt i våra återhämtningsprocesser.”

Kamratstödjarna är flexibla i mötet och möter brukaren på mer lika villkor vilket känns mindre kravfyllt jämfört med professionella.

Enligt brukarna befinner man sig mer på samma nivå med kamratstödjaren då kamratstödjaren har en förståelse för hur det är när man mår som sämst och har en förståelse för den känsla man känner i mötet med professionella.

Kamratstödjaren har en lyhördhet och en magkänsla som ger en annan förståelse för hur brukaren mår ”de behöver inte fråga så mycket, de förstår ändå”.

Yrkeserfarenheten av att arbeta med människor med psykisk ohälsa har kamratstödjarna tagit till sig under projektidens gång. Arbetet är ett fortlöpande lärande av olika händelser och misstag. Yrkesrollen har utvecklats i samtal och bemötande, förhållningssätt och gränssättning.

Statistik

Perioden 1/1- 2010 – 31/12- 2010.

Telefonsamtal:	1108.
Besök:	441.
Gästnätter:	256.
Uppsökande verksamhet:	17.

Det är 53 unika personer under perioden som på ovanstående sätt varit i kontakt med sviktboendet.

Av telefonsamtalen är det 44 unika personer som ringt.

Besöken har 37 unika personer stått för.

Gäster som övernattat är 14 unika personer.

I den uppsökande verksamheten har kontakt tagits med 17 unika personer.

Perioden 1/1-2010 – 31/3- 2011.

Telefonsamtal:	1489.
Besök:	559.
Gästnätter:	315.
Uppsökande verksamhet:	18.

Totalt är det 63 unika personer under perioden som varit i kontakt med sviktboendet.

Av telefonsamtalen är det 47 unika personer som ringt.

Besökt sviktboendet har 43 unika personer gjort.

Gäster som övernattat är 15 unika personer vid 87 olika tillfällen.

Uppsökande verksamhet har tagit kontakt med 18 unika personer.

Under perioden hade projektet fyra veckors semester och stängde i mitten av mars 2011.

Diskussion

Framgångsfaktorer

Sviktboendet

Sviktboendet är en framgång som en tidig insats i ett förebyggande syfte att motverka vräkningar. Människor som sviktar i sin psykiska hälsa har fått ett alternativ till den akutpsykiatriska vården. Projektet har visat att sviktboendet fungerar som en icke medicinsk form av stöd till personer som inte är i behov av den medicinska vård som psykiatri erbjuder då man sviktar i sin psykiska hälsa av allvarligt och långvarigt slag.

Genom att man kan söka stöd tidigt då man försämras kan man lättare återhämta sig innan den egna funktionen försämrats så att man är tvingad att söka hjälp inom slutenvården.

Den höga tillgängligheten i att komma till sviktboendet och att det är bemannat dygnet runt gör att brukare känner en större trygghet i sin livssituation. Ångest och oro kan lättare härbärgeras vilket påverkar nattsömnen till det bättre och man känner en ökad trygghet i sitt boende.

För tillgängligheten har lägenhetens centrala läge och dess närhet till kommunikationer stor betydelse. Lägenhetens hemlika miljö och vardagsmetodiken där alla efter förmåga är delaktiga i hushållssysslorna har uppskattats mycket av besökarna.

När en brukare sviktar och söker till sviktboendet för stöd checkar man in som gäst och med ett enkelt incheckningsformulär där vi endast frågar efter syfte med vistelsen och aktuellt problem. När brukaren checkar ut ställs frågan om syftet med vistelsen har uppnåtts.

Att det inte ställs många frågor och att man inte behöver berätta för så många hur man mår upplevs som enkelt och otvunget.

Att man själv kan söka till sviktboendet utan att tillfråga professionella hjälpare gör att man söker på eget initiativ och ansvar vilket leder till ett personligt växande och en ökad självkänsla.

Viktigt i arbetssättet till de som söker sviktboendet har varit informationen om att man kan stanna ett par tre nätter för vila och stöd och att sedan gå hem och försöka klara sig själv. Skulle det då inte fungera är man välkommen tillbaka igen. En framgångsfaktor är det målmedvetna arbetet att stödja brukarna till eget ansvar och vara med som stöd när det behövs.

Sviktboendet har med tiden visat sig bli ett komplement till kommunens och psykiatrins verksamheter. Psykiatrin har efter hand allt mer börjat se oss som ett komplement och gett råd till personer att kontakta sviktboendet då de varit tveksamma till att söka till psykiatrin. Slutenvården hör allt mer av sig för studiebesök med brukare.

Vid utskrivningar från slutenvården har brukare sökt till sviktboendet för att få en mjukare övergång mellan avdelningslivet och hemmet. Inom kommunen har biståndshandläggare, boendestödjare samt personal på aktivitetshuset informerat brukare om, och besökt sviktboendet.

För brukarna har delaktighet i sviktboendets möten varit en framgång där de haft inflytande att påverka våra beslut.

Kamratstödjare

Kamratstödjarna är en framgångsfaktor som förebild och hoppgivande person utifrån att de har en kunskap och egen erfarenhet av psykisk ohälsa. De har på ett flexibelt och ett naturligt sätt etablerat kontakt med brukarna. Flera brukare säger att man möter kamratstödjaren på mer lika villkor, att man befinner sig på samma nivå och att de har lättare att förstå utifrån egen erfarenhet av hur det är att må dåligt.

”Jag känner mig fullt nöjd med utformningen av sviktboendet. Intressant att träffa människor som själva haft psykisk ohälsa, de känns som att de förstår utan att jag behöver berätta allt”. (gäst).

En framgångsfaktor är även den vardagsnära relation som uppstår mellan kamratstödjare och brukare där det blir ett mer likvärdigt möte med brukaren och att det inte är ”vi och dom” som beskrivs i möten med de professionella. På så vis blir kamratstödjarna ett komplement till de professionella.

En mycket stor vinst för samhället är att sex kamratstödjare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa har fått ett arbete och en möjlighet till arbetslivserfarenhet. Sex personer som har gått från passivt bidragsberoende till att arbeta och det har visat sig fungera alldeles utmärkt.

Uppsökande verksamhet

Genom ett aktivt uppsökande arbete i samarbete med hyresvärdarna Mölndalsbostäder, Förbo och HSB i Mölndal har ett flertal vräkningar förhindrats och flera hyresgäster har fått stöd. En vinst både för kommun, hyresvärdar och för den enskilde.

I samarbetsgruppen med hyresvärdarna har projektet informerat om hur arbetssättet kring uppsökande verksamhet fungerar och hur man tidigt upptäcker psykisk ohälsa.

En framgångsfaktor är att så tidigt som möjligt få med hyresvärdarna i ett samarbete för att upptäcka psykisk ohälsa och på så vis förhindra vräkningar. Av de personer som projektet besökt i sin uppsökande verksamhet har alla varit nöjda med att sviktboendet sökt upp dem.

Svårigheter

En svårighet för projektet har varit att det inte funnits någon organisation i Mölndal att ingå i och som gör att man finns i ett större sammanhang. Projektet har varit väldigt sårbart för sjukdomar och ledigheter. Det har många gånger känts ensamt med en liten och ny verksamhet att vinna terräng bland de redan etablerade verksamheterna. Antalet anställda i sviktboendet har varit för få vilket leder till ensamarbete och övertidsarbete för att täcka upp vid frånvaro.

Schemat har långa arbetspass på helger med långa ledigheter vilket försämrade kontinuiteten. Dessutom var det ibland svårt att få ihop oss till möten.

För projektet blev det ett problem med en för liten lägenhet, det hade behövts en lägenhet om fem rum och kök. Det behövs tre givna rum för övernattande gäster och ett rum för kamrattstödarna. Det hade besparat oss många och långa diskussioner.

En svårighet då vi arbetade uppsökande var att få kontakt med socialsekreterare på AFF.

Att vi ingick i samverkan underlättade inte ärendehantering in till deras verksamhet.

En stor svårighet för projektet var att sektionschefen för den socialpsykiatriska enheten inte kunde fortsätta att arbeta med projektet. Hon var en starkt bidragande orsak till att projektet förlades till Mölndals stad.

Engagemanget och viljan i styrgruppen för att driva projektet framåt var lågt hos kommunens representanter.

Att tänka på inför kommande sviktboenden

Det är mycket viktigt att en ny sviktboendeverksamhet förankras i en organisation.

Vid start av en sviktorganisation behövs ett tidsperspektiv på tre år, för att målgruppen ska känna tillit och trygghet i att verksamheten består.

En ny arbetsorganisation behöver lång tid för att få ett väl underbyggt underlag till utvärdering.

För att driva en verksamhet dygnet runt krävs ett mer förtätat schema om tjänster på minst 75 % för att få kontinuitet och minska ensamarbetet.

Kontinuiteten i verksamheten är viktig för dem som besöker sviktboendet. Samordnarens roll har varit viktig för kontinuiteten i sviktboendet på dagtid.

För kamrattstödarna innebär kontinuiteten en ökad trygghet i kontakten med varandra och delaktigheten i information och diskussioner blir bättre.

Erfarenheten från detta projekt visar att uppriktigheten och viljan till att driva ett projekt måste undersökas bättre hos huvudmännen innan det startas.

Handledning i någon form måste erbjudas projektet.

Att man i nyttotänkandet bättre ser till vad som gagnar personer med psykisk ohälsa och inte allt för krasst, enbart ser till den kortsiktiga ekonomiska nyttan.

Referenser

1. Socialstyrelsen. Hemlöshet i Sverige 2005. Omfattning och karaktär.
2. Socialstyrelsen. Hemlöshet – många ansikten, mångas ansvar. Plan för genomförande av regeringens strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Stockholm. 2007.
3. Mölndal stad. Protokoll. Vård- och omsorgsnämnden 2009. Dnr VON 217/08.
4. Ulla-Karin Schön. Rapport i socialt arbete. 130. 2009. Kvinnors och mäns återhämtning från psykisk ohälsa.
5. RSMH. Studiematerial. Återhämtningsinriktat arbetssätt. Dag 1 och dag 2.
6. Socialstyrelsen. Slutrapport. Av genomförandet av regeringens strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden 2007 – 2009.

Bilagor

1. Ansökan till Socialstyrelsen 2008-09-14.
2. Överenskommelse mellan RSMH och Mölndals stad genom Vård och omsorgsförvaltningen i enlighet med stadens beslut 2009-01-29 om genomförande av ett projekt för sviktboende.
3. Sviktboendet ger information till verksamheter.
4. Verksamheter som kommer till sviktboendet och ger information.
5. Handlingsplan.
6. Husregler.
7. Rutin vid ensamarbete.
8. Rutin vid avvisning.
9. Rutin vid hembesök.
10. Incheckningsformulär.
11. Utcheckningsformulär.
12. Hemsidan

RSMH

Riksförbundet för Social
Och Mental Hälsa
2008-09-14

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ansökan om utvecklingsmedel för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden – bantat projekt

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH, ansökte i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, samt SABO, de allmännyttiga bostadsföretagens organisation, med skrivelse 2008-03-28 om medel ur de av Regeringen avsatta utvecklingsmedlen för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. *Vi sökte 4,5 miljoner kronor per år för ett tvåårigt projekt plus medel för en utvärderingsfas på 0,5 miljoner kronor.*

I skrivelse 2008-05-14 angav Socialstyrelsen att man inte har möjlighet att bevilja ett så högt belopp för satsningen som vi angivit i vår ansökan och att vi borde dra ned projektet till att gälla en av de föreslagna kommunerna. I övrigt ansåg Socialstyrelsen att ansökan var väl förankrad på ledningsnivå i de olika organisationerna.

RSMH har nu i samarbete med SABO och SKL gjort en ”bantad” version av projektet – som dels innebär att endast en kommun med bostadsbolag medverkar, dels innebär att vi dragit ned på de kostnader för projektet som varit av mera administrativt slag. Detta innebär bl a att organisationerna står för sina egna personalkostnader m m i samband med lednings- och styrgruppsmöten och andra administrativa träffar. I övrigt har projektet motsvarande egenskaper som det tidigare redovisade projektet.

Projektet, som redovisas närmare i bifogade projektbeskrivning, har således i enlighet med Socialstyrelsens två skrivelser 2007-12-05, Inbjudan att ansöka om utvecklingsmedel för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden, och 2007-12-06, Ansökan om utvecklingsmedel för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden, med det gemensamma diarienumret 00-1628/2007, givits en utformning som betonar *utveckling av arbetssätt och arbetsorganisation för att möjliggöra en utveckling av långsiktiga och uthålliga strukturer.*

Projektet avses svara mot regeringens strategiska mål 4, nämligen att antalet vräkningar ska kunna minska och att inga barn ska behöva vräkas. Projektet har en preventiv inriktning – dvs vi vill med projektet visa att det går att underlätta för människor med psykisk ohälsa av allvarligt och långvarigt slag när de sviktar i sitt boende och därmed i slutändan hotas av vräkning - en vräkning som också i dagens situation ofta verkställs.

Vi vill betona att också denna bantade ansökan, som undertecknats av alla de tre parterna, är förankrad i ledningen av organisationerna enligt de delegationsbestämmelser som gäller i var och en av dem. Det innebär att den gemensamma skrivelsen är ett uttryck för att samverkan sker och att en överenskommelse föreligger om att gemensamt driva projektet under förutsättning av att en finansiering kan erhållas av Socialstyrelsens utvecklingsmedel för att motverka hemlöshet.

En allmän karakteristik av projektet är att vi vill satsa på att organisera och pröva vad vi benämner ”sviktboende” på en plats i landet. Till ett sviktboende kan människor med psykisk ohälsa inom bostadsområdet, eller eventuellt större område, söka sig när man mår dåligt. Där får de under icke institutionaliserade former möjlighet att bli pröva och umgås med människor som kan ta sig tid att lyssna, ge allmänmänniskliga råd och tankar samt praktiskt hjälpa den sviktande. Avsikten är att genom att driva detta sviktboende med i första hand erfarna återhämtade brukare så kan dessa utnyttja sin kunskap till att stödja sina sviktande kamrater. Denna egenskap hos projektet skiljer det från andra försök som ibland kan ha haft en till synes likartad karaktär – en egenskap som vi anser är avgörande betydelse.

Vi räknar med att genom projektet kunna visa att akutvårdskonsumtionen inom landstingens psykiatri, och även i vissa stödjande funktioner inom t ex kommunernas hemtjänst, kan minskas. Därmed bidrar projektet till att psykiatrin i vid bemärkelse kan minska kostnaderna eller att resurserna kan användas till icke-akuta insatser och på ett mera planerat sätt.

När det gäller effekterna för berört bostadsföretag räknar vi med minskade störningar av grannar och mindre behov av omflyttningar och vräkningar – och därmed minskad nyrekrytering till hemlöshet.

Som nämns ovan *skiljer sig detta projekt från sådana som bedrivits tidigare genom att det ger arbete för människor som återhämtat sig från kanske lång och allvarlig psykisk ohälsa.* Det blir därmed en viktig faktor för dessa personers långsiktiga bibehållande av sin funktionsnivå - och ett medel att hålla nere arbetslösheten för denna grupp människor som idag är skyhögt mycket högre än alla andra grupper i samhället.

Vi föreslår med vårt reviderade projekt en lokal satsning i samarbete mellan kommun och landsting samt allmännyttigt bostadsföretag på orten för att pröva den modell vi tänker oss. Vi har tillsammans i ett samarbete mellan RSMH, SKL och SABO redan inlett kontakter med tre kommuner som har intresse av att medverka i projektet tillsammans med sina allmännyttiga bostadsföretag enligt vårt ursprungliga projektförslag med två parallella projekt. Vi har i det förberedande arbetet också närmast oss privata bostadsföretag där försöket skulle kunna bli aktuellt.

De kommuner vi fört diskussioner med på beslutsfattande nivåer i respektive socialförvaltning (motsv) och allmännyttigt bostadsbolag är Gävle, Umeå och Mölndal. Dessa tre kommuner har alla visat intresse av att genomföra projekt med den av oss

föreslagna inriktningen. Vi kommer alltså bara att kunna driva ett projekt, vilket innebär att en av de tre kommunerna till slut måste väljas ut. Vi kommer att välja den kommun som har bäst förutsättningar, totalt sett, för ett försök enligt vår uppläggning. Vi har valt att, trots den förlängda tiden för ansökan, inte låta det ingå i förberedelsearbetet inför projektet att slutgiltigt välja kommun, bostadsbolag och lokalföreningar för projektets genomförande. Ett ytterligare motiv till detta är att i en av kommunerna är man f n på väg att byta ledning i det främst berörda bostadsföretaget, något som kommer att försena de slutliga diskussionerna. Det blir alltså en första etapp i själva projektet att slutgiltigt välja kommun och bostadsföretag för projektets genomförande.

Vi räknar med att när projektet börjat organiseras kommer ett *intresse även att finnas från en rad samarbetande myndigheter och organisationer*. Som sådana ser vi i det här sammanhanget landstinget, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, kronofogdemyndigheten och polisen m fl. Vi avser också pröva möjligheten att *koppla personligt ombud till verksamheten*. *Som framgår av projektanken så baseras projektet i hög grad på samma idé och modell som tanken är med personligt ombud*.

Vi avser att redan från början ha en ambition att klarlägga bl a vilka kostnader och vinster verksamheten ger för olika samhällssektorer och aktörer genom samarbete med lämpliga forskningsinstanser, t ex Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser för personer med psykiska funktionshinder (CEPI). Vi räknar redan nu med att kalkylerna kommer att visa på så positiva effekter, framför allt kostnadsminskningar, för alla berörda parter att det ska vara möjligt att med modellprojektet som grund gå vidare - och att genom att sprida informationen till andra kommuner m fl, t ex via seminarier och annan form av utbildning, få en utveckling av motsvarande verksamheter över landet till de orter där den behövs.

Denna ansökan, som görs av RSMH, har tagits fram i samverkan mellan RSMH, SKL och SABO. SKL och SABO medverkar i projektet genom att identifiera intresserade kommuner och bostadsföretag som vill ingå i projektarbetet, samt genom att se till att erfarenheter från utvecklingsarbetet sprids till andra intresserade kommuner och bostadsföretag.

För RSMH

För SKL

För SABO

Håkan Jarmar
Kanslichef
RSMH

Ellen Hyttsten
Avdelningschef
SKL

Lena Johansson
Chef Kundrelationer
SABO

Överenskommelse

Överenskommelse mellan Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH), organisationsnr 802005-6985, och Mölndals stad genom Vård och omsorgsförvaltningen, organisationsnr 212000-1363, i enlighet med stadens beslut 2009-01-29 om genomförande av ett projekt för Sviktboende

1. Innehåll i överenskommelsen:

Överenskommelsen har upprättats i enlighet med stadens beslut i vård- och omsorgsnämnden 2009-01-29 §5 och reglerar parternas åtaganden för projektets fullgörande. Ändringar eller tillägg till överenskommelsen kan endast göras genom en skriftlig handling undertecknad av behöriga företrädare för RSMH och Mölndals stad genom dess Vård- och omsorgsförvaltning. Överenskommelsen gäller 2009-04-01 - 2010-12-31.

2. Kontaktpersoner/behöriga företrädare:

Kontaktperson och behörig företrädare för RSMH:

Håkan Jarmar, kanslichef
RSMH
Instrumentvägen 10
126 53 Hägersten
Tfn 08/ 772 33 60 alt. 070-362 98 71
hakan.jarmar@rsmh.se

Kontaktperson och behörig företrädare för Mölndals stads Vård- och omsorgsförvaltning:

Lena Gustavsson, vård- och omsorgsdirektör
Mölndals stad
Göteborgsvägen 7
431 82 Mölndal
Tfn 031-3152401 alt. 0708-852401
lena.gustavsson@molndal.se

3. Projektets syfte och mål m m

Projektet Sviktboende syftar till att motverka hemlöshet hos människor med psykisk ohälsa genom att

stödja dem när de sviktar i sin vardag.

Målet är att undvika att sådan svikt leder till problem med att behålla bostaden och därmed till hemlöshet.

Projektet ska tillhandahålla en sviktbostad som är bemannad av återhämtade brukare - och där den sviktande kan ges kamratstöd och annan omsorg ett antal dagar, inkl övernattnig.

Projektet som bedrivs under åren 2009 och 2010 genom bidrag från Socialstyrelsen till RSMH ska bedrivas i samarbete med Mölndals stad och dess kommunala bostadsföretag, Mölndalsbostäder AB.

Målgrupp för verksamheten i projektet ska vara personer bosatta i Mölndals stad över 18 års ålder och med psykisk ohälsa.

4. Huvudmannaskap m m

RSMH ansvarar för och driver projektet i samverkan med kommunen och kommunens allmännyttiga bostadsföretag, Mölndalsbostäder AB, och ansvarar därmed för att utföra och utveckla verksamheten.

Mölndals stad är huvudman för verksamhet till stöd för människor med psykiska funktionsnedsättningar. I föreliggande projekt, med särskild finansiering från Socialstyrelsen, ska prövas möjligheter att på ett utvidgat sätt i förhållande till tidigare metoder stödja dessa personer.

5. Lokaler

Verksamheten ska bedrivas i de för verksamheten av Mölndalsbostäder AB särskilt anvisade lokaler.

Mölndalsbostäder AB är hyresvärd för lokalerna. RSMH har förstahandskontrakt för lokalerna med hyresvärden/fastighetsägaren under den fastställda projekttiden.

Mellan Mölndalsbostäder AB och RSMH upprättas i särskild ordning ett sedvanligt hyreskontrakt.

6. Inventarier

Inventarier anskaffas av RSMH. I första hand kan, om staden så vill, överblivna möbler från stadens andra verksamheter användas. En inventarieförteckning upprättas.

7. Telefoni

Telefoner ska enligt särskild överenskommelse vara anslutna till Mölndals stads telefonsystem. Staden debiterar RSMH enligt självkostnadstaxa för telefoni och fax.

8. IT

RSMH tillhandahåller erforderlig IT-utrustning i lokalerna.

9. Projektets organisation och genomförande

Projektet leds av en styrgrupp bestående av fyra personer utgörande representanter för de verkställande ledningarna i de i projektet deltagande parterna. Vid projektets start utgörs dessa av

- Förvaltningschef, Vård- och omsorgsförvaltningen, Mölndals stad,
- Förvaltningschef, Arbets- och familjestödsförvaltningen, Mölndals stad,
- Verkställande direktör, Mölndalsbostäder AB samt
- Förbundsstyrelseordförande, RSMH, tillika styrgruppens ordförande.

Till styrgruppen kan utses ersättare för var och en av dessa representanter; dessa kan adjungeras för att närvara vid styrgruppens möten efter ensidigt beslut av var och en av de ordinarie representanterna.

Styrgruppen har det övergripande ansvaret för projektet och ska särskilt engagera sig i långsiktiga och övergripande frågor. Frågor rörande övergripande samordning och ekonomi för projektet är naturliga delar i styrgruppens arbete.

Projektet leds under styrgruppen av en projektledare. Projektledaren rapporterar i viktiga och långsiktiga frågor till styrgruppen. Bland dessa frågor finns alltid de ekonomiska frågorna. En naturlig adjungering för projektledaren är att delta i den socialpsykiatriska enhetens ledningsgrupp.

En särskild grupp bildas genom initiativ av Mölndalsbostäder AB där strävan är att få en samverkan med större andra fastighetsägare i Mölndals stad. Denna grupp leds av Mölndalsbostäder AB varvid projektledaren adjungeras.

Projektet ska sträva efter att arbeta i ett brett samarbete med inom området berörda instanser, myndigheter samt brukarorganisationer m fl bland annat genom att skapa en referensgrupp bestående av företrädare för dessa.

Uppföljning och utvärdering av projektet planeras, enligt särskilt beslut, genomföras av **FoU i väst**. Därutöver har Mölndals stads revisorer en självklar rätt att på samma sätt som i verksamhet i kommunal regi kontrollera verksamheten i projektet. RSMH förbinder sig att aktivt medverka vid och underlätta uppföljnings- och revisionsarbete.

10. Miljöarbete

RSMH ska i sitt miljöarbete inom projektet arbeta enligt de miljömål som framgår av stadens miljöprogram. RSMH har ansvar för att hålla sig uppdaterad vid eventuella förändringar av riktlinjerna i stadens miljöarbete.

11. Lagstiftning m.m.

RSMH ska följa lagar, avtal och föreskrifter som gäller för den verksamhet som ska bedrivas enligt denna överenskommelse. Verksamheten ska utföras utifrån hittills tillgänglig erfarenhet.

12. Personal

RSMH ska anställa och ansvara för personal på sätt som framgår av i samhället gällande normala arbetsrättsliga regler. Tidsbestämd projektanställning kommer att tillämpas.

Anlitar RSMH underleverantörer förbinder sig RSMH att av eventuella sådana avkräva motsvarande utfästelse.

För återhämtade personer med genomgången psykisk ohälsa, som anställs i projektet, ska gälla att samhällets normala bidragsregler som de utformas av försäkringskassan och arbetsförmedlingen ska utnyttjas, detta för att få en så realistisk prövning som möjligt inom projektets ram.

13. Skatter m.m.

RSMH förbinder sig att under hela tiden för överenskommelsen fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatter. RSMH garanterar att dess underleverantörer uppfyller motsvarande krav. Staden har en självklar rätt att löpande kontrollera att RSMH fullgör sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatter.

14. Tystnadsplikt

RSMH svarar för att personalen efterlever den lagstiftning om sekretess och tystnadsplikt som gäller inom verksamhetsområdet. RSMH ansvarar för att anställd personal informeras om bestämmelserna och undertecknar förbindelse om tystnadsplikt.

15. Föreningsbidrag

Inget föreningsbidrag utgår för genomförandet av projektet eftersom finansieringen görs av Socialstyrelsen som ger ett bidrag på sammanlagt 4,3 miljoner kronor för de två projektåren.

16. Försäkringar

RSMH ska teckna och under tiden för överenskommelsen vidmakthålla erforderlig försäkring som håller staden skadeslös vid eventuell skada. RSMH ska kunna styrka att ovan nämnda försäkring tecknats genom att sända staden kopia på försäkringsbrev.

RSMH förbinder sig att förebygga skador som kan drabba personal, frivilligarbetare, besökare och utomstående.

17. Skadeståndsansvar

RSMH svarar i förhållande till staden för eventuellt skadestånd, som denna på grund av vållande av RSMH, eller personal som denne har anställd, kan komma att förpliktigas utge till tredje man.

18. Partsbyte, underleverantör

Denna överenskommelse och den i överenskommelsen reglerade verksamheten får av RSMH inte, varken helt eller delvis, utan stadens beslut överlåtas på eller uppdras åt annan som inte utgör del av RSMH.

19. Omförhandling

Part får begära omförhandling av bestämmelser i överenskommelsen om ändrade förhållanden gör att bestämmelserna väsentligen motverkar parternas gemensamma förutsättningar.

Begäran om omförhandling ska ske så snart det åberopade förhållandet blir känt för den part som åberopar omförhandlingsrätten och befriar inte part från skyldighet att fullgöra berörd kontraktsförpliktelse fram tills en eventuell överenskommelse om ändring träffats.

20. Avvikelse från överenskommelsen

Vid avvikelse från överenskommelsen av väsentlig betydelse har vardera parten rätt att häva överenskommelsen.

Staden har därutöver rätt att häva överenskommelsen om RSMH inte fullgör sina skyldigheter vad

gäller socialförsäkringsavgifter och skatter, försätts i konkurs eller i sådant obestånd att föreningen inte kan förväntas fullgöra sina åtaganden.

21. Force Majeure

Om part på grund av myndighets åtgärd, krigshändelse, strejk, bojkott, blockad eller annan omständighet som denne inte kan råda över är förhindrad att fullgöra sina åtaganden enligt denna överenskommelse ska denne, i nödvändig omfattning, vara befriad från desamma.

Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

Parterna ska omgående informera varandra om huruvida det föreligger omständighet som kan föranleda att denna bestämmelse tillämpas.

22. Tidsperiod för överenskommelse

Överenskommelsen gäller åren fr o m 2009-04-01 – 2010-12-31

Denna överenskommelse är upprättad i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

2009-03-31

För
Riksförbundet för Social och Mental Hälsa

För
Mölnads stad

.....
Jan-Olof Forsén
Förbundsordförande

.....
Lena Gustavsson
Vård- och omsorgsdirektör

Bilaga 3.

Information till de olika aktörerna

Inom Vård- och omsorgsförvaltningen har följande informerats:

Aktivitetshuset.

Lyckostigen.

Ljuspunkten, dit personer som har boendestöd kan vända sig.

Arbetsmarknadshandläggare.

Biståndshandläggarna.

Boendestödet i Lindome.

Presidiet.

Mölnadalens kommuns arbetsutskott.

Hälso- och sjukvårdsnämnden 7.

Inom Arbets- och familjestödsförvaltningen har följande informerats:

Stöd- och försörjning.

Presidiet.

Hyresvärdar som blivit informerade:

Fastighetsskötarna område väst vid MBAB.

Fastighetsskötarna område öst vid MBAB.

Servicepersonalen vid MBAB.

Förbo i Balltorp.

Förbo i Lindome

HSB Mölnadal, ordförandena för bostadsrättsföreningarna.

SABO, konferens i Göteborg.

SABO's bostadssociologiska utbildning i Sthlm.

Psykiatriska verksamheter som har informerats:

Avdelning 240

Avdelning 244

Avdelning 245

Krokslätts öppenvårdsmottagning.

Ågatans öppenvårdsmottagning.

Psykosmottagningen / Mobila teamet.

Psykiatriakuten på Östra sjukhuset.

Andra verksamheter:

RSMH centralt i Sthlm.

RSMH Lyckan i Mölnadal.

Representanter från distriktsstyrelsen för RSMH.

Samordningsförbundet.

Brukarrådet vid psykiatri Mölnadal.

Hyresgästföreningen.

Diakoner och person från Frälsningsarmén.

Vårdcentralen i Lindome.

Krokslätts vårdcentral.

Åby vårdcentral.

”Falla mellan stolarna projektet”, studiebesök från Malmö.
Studiebesök från Östhammars kommun.
Arbetsförmedlingen.
Kronofogdemyndigheten.
Polisen.

Bilaga 4.

Information till sviktboendet:

Enhetschefen från socialpsykiatiska enheten berättade om ett stödboende med boendestöd för personer med självskadebeteende, även om ett boende för personer som tidigare bott på köpta platser. Man stödjer det friska i vardagen och man kunde vid jobbiga situationer i boendet ringa in medarbetare, vilket även är tankar för sviktboendet.

Enhetschef från socialpsykiatriska enheten för boendestöd och träfflokalen Ljuspunkten informerade hur boendestödjarna arbetar och vilket syfte och målgrupp som Ljuspunkten har.

Enhetscheferna från slutenvården samt öppenvården på Krokslätt som bildade en vårdkedja berättade om sina verksamheter och dess samverkan. De berättade om remissförfarande samt hur direktinläggning i slutenvården via öppenvården kan gå till.

Mobila Teamet kommer och informerar om sin verksamhet. Det går bra att vi ringer dem och till psykosmottagningen när vi är i behov av det.

Från Arbets- och familjestödsförvaltningen får vi information av en sektionschef.

Enhetschefen för Aktivitetshuset samt Lyckostigen informerade och bjöd in oss att komma till deras verksamheter om det är lugnt i sviktboendet.

Personliga Ombud berättar om sitt arbete.

Bilaga 5.

Handlingsplan vid våld och hot om våld samt vid kris där personal från sviktboendet berörs.

1. Arbetsledaren ansvarar för att berörd personal tas om hand och erbjuds stöd och samtal.
2. Arbetsledaren ansvarar för att de drabbade blir omhändertagna. Om sjukhus behöver uppsökas, ordna sällskap dit och se till att någon stannar till de drabbade tagits omhand.
3. Arbetsledaren samlar så många som möjligt av den personal som är involverade.
4. Vid allvarligt tillbud eller när någon blivit allvarligt skadad på arbetsplatsen, kontakta arbetsmiljöinspektionen <tel:031-7427200>. Det går även att anmäla skadans omfattning på nätet, www.av.se Arbetsledaren ansvarar för att det blir gjort.
5. Vid våld eller hot om våld skriv en avvikelserapport och en skadeanmälan om så behövs.
6. Uppföljningssamtal ska alltid ske inom en vecka med den personal som varit involverad i händelsen.
7. Om hela enheten är involverad i en händelse, då har alla rätt att begära hjälp utifrån behov, t.ex. från företagshälsovården.
8. Under en övergångsperiod anpassas arbetet och hjälp erbjuds de drabbade. Tänk på att den som befinner sig i kris inte alltid kan avgöra vad som är bäst för honom/henne.
9. Vid behov biträda de drabbade vid polisförhör och rättegång.
10. Arbetsledningen gör polisanmälan för att skydda den drabbad medarbetare.

11. I händelse av våld eller hot om våld informerar arbetsledaren arbetsgivaren.

12. Arbetsledaren ansvarar för att personalen känner till säkerhetsrutinerna samt handlingsplanen.

13. Det är varje arbetstagares skyldighet att hålla sig informerad om gällande säkerhetsrutiner samt handlingsplaner.

14. Aktuell telefonlista till all personal och anhöriga finns i säkerhetspärmerna på enheten. Arbetsledaren ansvarar för kontinuerlig revidering av listan.

Husregler

- **Vi visar hänsyn till varandra.**
- **För ökad trivsel tar vi gemensamt ansvar för boendet, utifrån egen förmåga.**
- **Av omtanke till oss och våra grannar så dämpar vi ljudet efter kl: 22.00.**
- **Det är ej tillåtet att vara påverkad eller lukta alkohol.**
- **I boendet är det ej tillåtet att hota någon eller att bruka våld.**
- **Rökning sker utomhus.**
- **Ha kännedom om boendenormer för flerfamiljshus.**

Rutin vid ensamarbete i sviktboendet.

- 1. Alltid 2 då vi tar emot en gäst som är okänd för oss.**
- 2. Gäst som är väl känd för den som arbetar eller är känd av övrig personal, kan tas emot vid ensamarbete.**
- 3. Vid behov kan vi ringa till ledig arbetskamrat.**
- 4. Vid brådskande behov ring till arbetsledaren eller till samordnaren.**

Rutin vid avvisning av störande gäst i sviktboendet.

- 1. Hänvisa till överenskomna husregler.**
- 2. Be vänligt men bestämt gästen att lämna lokalen.**
- 3. Om gästen ej lämnar lokalen, ring polisen.**

Vid icke akuta ärenden

ringer du: 11414.

- Personnummer för den som gör anmälan.**

OBS! Vid akut ärende ring 112.

- När du ringer:**
1. Tala om vem du är.
 2. Tala om varifrån du ringer, Lekskolegatan 60.
 3. Beskriv den aktuella situationen.

Rutin vid hembesök.

- 1. Alltid vara 2 personal vid hembesök då någon är okänd.**
- 2. Hembesök ensam görs endast då personen är känd för den som följer med.**
- 3. Meddela alltid på arbetsplatsen då man går ensam på hembesök, till vem, när och var.**
- 4. Ha mobiltelefon med på hembesök.**

Incheckningssamtal.

Födelseår:
Namn:
Adress:

Post nr & ort
Telefon nr:
Har du varit här tidigare:

- Hur fick du reda på vårt sviktboende?
- Har du hemmavarande barn?
- Har du kontakt med socialtjänst, psykiatri, personliga ombud eller aktivitetshus?
- Är det något speciellt du behöver hjälp med, någon tid att passa, mediciner, räkningar, har du speciell kost, överkänslighet, husdjur eller är det någon som ska kontaktas?
- Närstående?
- Upplysning om husregler.

Åter hem efter samtal: Orsak:.....

Incheckningsdatum: Tid:

Syfte med vistelsen:
.....

Denna överenskommelse är gjord mellan:

Gäst:

Kamratstödjure:

Utcheckningsdatum:

Utcheckningsamtal.

Har syftet med vistelsen uppnåtts?

.....
.....
.....

Vad har du fått hjälp med?

.....
.....
.....

Är det något du anser kan förbättras eller göras på annat sätt?

.....
.....
.....

Om sviktboendet inte funnits, vad hade du gjort då?

.....
.....
.....

TACK !

Projekt Sviktboende i Mölndal.

Projektet Sviktboende syftar till att motverka hemlöshet hos människor med psykisk ohälsa genom att stödja dem när de sviktar i sin vardag.

Genom ett förebyggande arbete vill vi undvika att sådan svikt leder till problem med att behålla bostaden.

Målgrupp är personer bosatta i Mölndal över 18 år som har psykisk ohälsa och inte har pågående missbruk.

Vi vill tidigt hjälpa personer då man sviktar i sin psykiska hälsa, utifrån de behov som den sviktande uttrycker att han eller hon har. Till sviktboendet kan man komma för att prata om sin situation och få synpunkter på den eller att det är någon som bara lyssnar. Vi kan hjälpa till med att ge vardagliga råd, att hantera post och räkningar, att kontakta myndigheter eller personliga ombud. Hos oss finns möjlighet till övernattnig.

I sviktboendet arbetar sex personer som kamratstödjare utifrån sin egen erfarenhet av psykisk ohälsa. De använder sig utav sin erfarenhet och kunskap för att stödja och hjälpa de som sviktar. Här arbetar ytterligare två personer med yrkeserfarenhet av psykiatri.

Boendet bedrivs under ”icke institutionaliserade former”, där ges praktisk hjälp, råd och stöd utan att det dokumenteras. Boendet har upp till 3 platser, personal dygnet runt där vistelsetiden begränsas till några dagar.

Till oss kan man komma på eget initiativ, med stöd av vänner, anhöriga eller med hjälp av professionella.

Bakgrunden till projektet är att RSMH har gjort en ansökan i samverkan med SKL och SABO till socialstyrelsen om de utvecklingsmedel som regeringen har avsatt för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Dessa medel beviljades av socialstyrelsen och Mölndal stad valdes ut för att genomföra projektet.

RSMH ansvarar för och driver projektet i samverkan med Mölndals stad och kommunens allmännyttiga bostadsföretag, Mölndalsbostäder AB.

Projektetiden är t.o.m. 2011-03-31.

Projekt Sviktboende

Lekskolegatan 60

431 42 Mölndal

TEL: 031 874550, 0762 109566.

E-post: sviktboendet@rsmh.se

Projektledare:

Gillis Andersson

Tel: 0739 108415

E-post: gillis.andersson@molndalsbostader.se